

DOBA seniorů

Č. 7 / ROČNÍK V ČERVENEC 2009 12 Kč

Cena v předplatném 9 Kč

VRACEJÍ starým hodinám ŽIVOT

str. 6

Nový seriál O CESTOVÁNÍ

str. 15

V Jáchymově vidí DŮCHODCE RÁDI

str. 26

FANOUŠCI MOTORŮ MĚLI SVŮJ SVÁTEK

str. 28

OPOŽDĚNÁ POČTA HRDINŮM ODBOJE

str. 16

Jak jsou na tom SLOVENŠTÍ SENIOŘI

str. 19

CHTĚJÍ PROHLUBOVAT SPOLUPRÁCI

Už se stala téměř tradicí: setkání nejvyšších představitelů ČSSD s funkcionáři Rady seniorů ČR. Na tom zatím posledním byla delegace Rady přijata v Lidovém domě 29. května.

Šlo o přátelskou výměnu názorů. Protože bylo těsně před volbami do EP, hovořilo se také o průběhu předvolební kampaně a o tom, že volby do EP zatím české voliče příliš neoslovují. Zástupci seniorů informovali o průběhu 1. sjezdu RS ČR a o některých jeho závěrech. Například o tom, že senioři by chtěli zvýšit váhu svého hlasu při politickém rozhodování tak, aby to více odpovídalo jejich poměru na celkovém počtu obyvatel. Chtěli by tak mj., aby v obou komorách byly zřízeny výbory, které se budou zabývat problémy seniorů. Do těchto výborů by chtěli delegovat i své zástupce. Je třeba také podniknout konkrétní kroky pro zlepšení sociálního postavení českých senierek a seniorů, které se v posledních

Záběr ze setkání vedení RS ČR s představiteli ČSSD.

letech zhoršilo. Pokud jde o poměr průměrné mzdy a průměrného důchodu, zaostává ČR za vyspělými státy a nůžky se bohužel dále rozevírají. Představitelé rady informovali o jejím úsilí rozšířit poradenskou činnost v sociální a právní oblasti do všech krajů v ČR. Na setkání se hovořilo o financování poradenství seniorských organizací a také o tom, že i

veřejnoprávní média, která by to měla mít v náplni práce, málo informují o potřebách, které vyplývají ze stárnutí společnosti. Některá média navíc na veřejnost působí i duchu, který, ať už z neznalosti či záměrně, narušuje potřebnou mezigenerační solidaritu. K nim podle představitelů RS ČR dnes patří mj. výroky, které v rozporu s fakty a rostoucími životními náklady tvrdí, že důchodci jsou údajně jedinou skupinou obyvatel, které se nedotkne ekonomická krize. Představitelé ČSSD ve svých diskusních vystoupeních potvrdili, že tato strana bude oprávněně požadavky seniorů podporovat a vítá v tomto směru i zákonodárné iniciativy RS ČR. Proto chce spolupráci s Radou dále rozvíjet. Tento hlavní závěr – zájem na prohlubování spolupráce – na následné tiskové konferenci před novináři potvrdil jak předseda ČSSD Jiří Paroubek, tak také předseda RS ČR Zdeněk Pernes.

(text a foto: fav)

SMUTNÝ VÝROK MĚSÍCE

Současní čeští politici nevidí podle bývalého prezidenta Václava Havla dále než k příštímu průzkumu mínění, a kriminálníci a veksláci se stali novou ekonomickou elitou. Havel v rozhovoru agentury Bloomberg prohlásil, že „Málo z nás si myslelo, že se dveře otevrou tak rychle všem těm mafiánům a pokoutním veksláckům, z nichž se dnes stali milionáři a miliardáři. Po revoluci v roce 1989 jsme bojovali za jiný politický systém, než v jakém jsme skončili,“ konstatoval exprezident. Nové politické strany podle jeho názoru systém nezmění, protože se nestává, „že by zákonodárci zvolení podle jednoho systému hlasovali pro jiný systém“. Havel v rozhovoru mj. také uvedl, že by mnohem raději psal své divadelní hry než vstupoval do politického boje. Hospodářská a politická nevyváženost ho ovšem nutí vyjadřovat nahlas své názory.

Smutné je i to, že mnohé z toho, o čem dnes Václav Havel zklamaně hovoří, narůstalo v době, kdy nebyl obyčejným občanem, ale hlavou státu a mohl mnohé ovlivnit, ne-li negativním jevům vahou své tehdejší, nejen morální, autority i účinně čelit. (red)

Evropská konference o péči a ochraně starších lidí, nad kterou převzal záštitu eurokomisař Vladimír Špidla, se 25. - 26. května uskutečnila v pražském Kongresovém centru. Zúčastnili se jí zástupci z EU a dalších států a také představitelé mezinárodních organizací. Účastníci konstatovali, že ohrožení křehkých starších lidí, odkázaných na pomoc, nevhodné zacházení s nimi a porušování jejich důstojnosti má řadu podob. Je nutné je důsledně mapovat a i v nadnárodní rovině hledat cesty, jak jim čelit. Podnět k zahájení mezinárodní diskuse na toto téma přišel z ČR, konkrétně od sdružení Život 90. To bylo zahraničními hosty oceněno i na tiskové konferenci, ze které je náš snímek. (foto:fav)

ODPOVĚDNOST JE JENOM HESLO?

Hanbaté „italské“ fotky expremiéra Topolánka v tisku, vítězství ODS ve volbách do EP, katastrofa Bursíkových zelených, rozkoľy v KDU-ČSL, rozpočtové škrty dočasné vlády, vznik nové strany s názvem TOP 09, návrh ČSSD na progresivnější zdanění lidí s hrubými ročními příjmy nad 1, 2 milionu – to jsou politická témata, která v uplynulých dnech hybala českými médii. Poklidná okurková sezóna se opravdu letos nekoná. Zaslýchli jsme opět mnoho pikantního i zábavného. ČSSD dostala od některých novinářů vynadáno, že zvýšením daní promajetných cestovatelsky úspěšné. Autoři zjevně nevidí (spíše

ale nechťejí vidět) dál než na špičku nosu: v mnoha zemích, které sami jindy oslavují a dávají nám všem za vzor, je zdanění majetných ještě progresivnější. Navíc: právě v dobách krize by víc než jindy mělo platit heslo, že majetek zavazuje. K odpovědnosti a také k solidaritě s těmi, co tak úspěšní nejsou nebo ani být nemohou. Úspěch některé ústavy pro výzkum mínění věští nově vzniklé TOP 09. Pravdou je, že v minulosti jejich předpovědi většinou nevyšly, nicméně zakladatelé TOP 09 tvrdí, že to bude strana, pracující novými metodami. Zatím však do ní, zejména z KDU-ČSL, směřují hlavně staří političtí harcovníci, takže se zdá, že nová strana bude hlavně záchytnou lodí pro staré tváře, které by chtěly využít šance, jak se prosadit s novým make-upem.

Nová strana si přitom za jedno ze svých hesel zvolila „odpovědnost“. V této souvislosti mne napadá, zda je tím míněna i odpovědnost za minulost. Za to, co i exprezidenta Havla nyní vedlo k výroku, že u nás nastaly poměry, které si většina lidí v listopadu 1989 nepřála. K odpovědnosti v tomto ohledu se zatím nehlásí nikdo. Ani staronové hvězdy z TOP 09. Místo toho se na nás valí předvolební agitace, které dominují nová témata a která právě vzhledem ke stavu věcí je samozřejmě plná i starých strašáků. Osobně bych proto navrhl, abychom se při posuzování všemožných předvolebních slibů a nabídek zamysleli také na téma politická odpovědnost za to, proč některé věci jsou takové, jaké jsou...

František VONDERKA

ZLEPŠOVAT SPOLUPRÁCI OBCÍ

Mgr. Radko Martínek

h o d l a j í
zaměřit během svého funkčního období. Tentokrát na otázky DS odpovídal hejtman Pardubického kraje Mgr. Radko Martínek.

● **Jak se stárnutí společnost konkrétně projevuje ve Vašem kraji?**

Stárnutí populace je celoevropský trend. Obce se snaží, aby občané mohli zůstat v domácí péči, proto podporují terénní a ambulantní sociální služby. Pečovatelská služba, denní stacionář nebo domácí zdravotnická pomoc jsou provázány. Pro starší spoluobčany, kteří onemocněli například Alzheimerovou nemocí, nabízíme umístění v přeloučském Domově u fontány Přelouč, kde žijí společně se seniory.

● **Které problémy v této oblasti ve Vašem kraji považujete za akutní a jak je chcete řešit?**

UVědomujeme si, že domovy pro seniory jsou přeplněné. Mnohdy zde žijí lidé, kteří by mohli prožívat stáří v domácím prostředí, kam by za nimi do-

cházel sociální pracovníci. Problém spatřuji v tom, že veřejnost má nedostatečné povědomí o sociálních službách. Z projektu úřadu práce, který v rámci projektu Iniciativy EQUAL realizoval v roce 2006 analýzu v Pardubickém kraji, vzešlo, že lidé upřednostňují pobyt doma s podporou sociálních služeb.

Někdy se setkáváme s tím, že obce mezi sebou nespolupracují při poskytování služeb. Nevyužívají ani možnosti, aby případně sdružovaly zdroje.

Odborné pracovní skupiny Pardubického kraje se věnují přímo tématu seniorů. Priority a cíle jsou uvedeny ve Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb 2008 – 2010 Pardubického kraje.

● **Co byste během svého funkčního období chtěli pro seniory v kraji hlavně udělat?**

Za prioritu považuji podporu terénních a ambulantních služeb. Určitě bychom chtěli pokračovat v humanizaci stávajících domovů pro seniory. Metodicky se zaměřujeme také na podporu obcí a poskytovatelů služeb, aby jejich kvalita byla co nejlepší. Na listopad připravujeme s polskými kolegy konferenci na téma seniorů.

● **Nezačínáte v práci, která se do-**

týká nejstarší generace, od nuly. Na co z minulosti hodláte zejména navázat?

Naším cílem je síť sociálních služeb, která bude vzájemně propojená a bude zajišťovat všechny formy sociální péče. Péče o seniory je ale především záležitostí samotných obcí, které mají povinnost ze zákona, aby zajistily potřeby svých občanů, a to nejlépe prostřednictvím komunitního plánování. Podporujeme univerzity třetího věku a jiné sociální programy.

● **Zvlášť palčivé jsou problémy osamělých seniorek a seniorů. Jak vnímáte tento problém? Myslíte si, že existují cesty, jak problémy, vyplývající z osamělosti (např. i méně finančních prostředků a tím menší možnosti), překonávat?**

Rádi bychom posílili asistenční službu nebo dobrovolnictví. Aktivně vyhledáváme osamělé seniory ve spolupráci s praktickými lékaři.

● **Jak do svých představ péče o seniory zahrnujete ty, jichž se bezprostředně týká, tzn. samotné seniory a jejich organizace?**

Senioři jako uživatelé sociálních služeb se mohou podílet na plánování sociálních služeb ve svých obcích. Mohou tak docílit toho, aby byly vyslyšeny jejich názory a konkrétní potřeby.

Ptal se František VONDERKA

ODEŠEL NEJSTARŠÍ MUŽ PLANETY

starším žijícím mužem na světě. Tanabe se narodil 18. září 1895. Měl osm dětí, pět synů a tři dcery. Tento zeměměřič měl také 25 vnoučat, 53 pravnoučat a šest praprawnoučat.

Japonci se dožívají velmi vysoké průměrné délky života, u žen činí 86 let, u mužů 79 let. Podle vědců je to díky zdravým surovinám používaným v japonské kuchyni, jsou to především ryby a rýže. Počet lidí starších sta let

se v Japonsku za posledních šest let více než zdvojnásobil. Loni jich bylo 36 000. Řady stoletých s 86 procenty ovládají ženy.

Nejstarším člověkem na světě nyní je Američanka Gertrude Bainesová, která v dubnu oslavila 115. narozeniny.

Česká správa sociálního zabezpečení v červnu evidovala celkem 312 lidí, kteří letos oslavili sté narozeniny. Ještě starších seniorů v Česku žilo dalších 344. Stoletých a starších obyvatel ČR tak bylo celkem 656.

V důsledku změny životního stylu, zdravější výživy i moderní medicíny se v Česku, stejně jako v dalších průmyslově vyspělých zemích, život lidí prodlužuje a stoletých a starších lidí přibývá. Loni v říjnu v ČR žilo 199 stoletých lidí, věk vyjádřený trojčíslicí mělo 467 lidí.

Také mezi českými stoletými výrazně převažují ženy. Zatímco stoletých a starších mužů v Česku žilo letos v červnu 113, žen bylo 545. Nejstarší u nás je Marie Buzková, která se narodila 17. října 1902 a žije na Písecku. Ve stejném roce se narodil také muž žijící na Olomoucku. Nejvíce stoletých a starších lidí žilo v Praze, správa jich zde evidovala 110 a v Jihomoravském kraji 85. Na druhém konci žebříčku se umístil Karlovarský kraj, kde lidí starších sta let žilo jen sedm. Střední délka života je v současnosti u mužů 74,2 roku, u žen 80,3 roku. Do roku 2065 se podle projekce ČSÚ zvýší u mužů na 86,5 roku a u žen na 91 let. Za posledních 18 let se naděje na dožití mužů prodloužila o šest let, žen o pět let.

(red)

VÝSTAVA O NORMALIZACI

Do konce září se koná v Jazzové sekci v Praze unikátní výstava dokumentů nazvaná Pravda o normalizaci. Vystaveny jsou často dosud neznámé dokumenty z období takzvané normalizace, týkající se nezávislé kultury, disentu, ale i kladných stránek té doby.

Jazzová sekce poprvé uvolnila písemnosti, které hovoří jak „pro“ tak „proti“ období let 1969-1989. Poukazuje na Helsinské dohody,

podepsané Leonidem Brežněvem a Gustávem Husákem, které jsou dnes součástí ústavy ČR, na úspěšné dohody s Německou spolkovou republikou a Rakouskem apod. Vystavené dokumenty dokládají rozsáhlou bytovou výstavbu, právo na práci a sociální jistoty. Vedle nich lze vidět záznamy z policejních zákroků, zatykače tehdy vystavené dnes populárními advokáty, udání i nekomunistů. Výstava jen dokládá zná-

mou, ale zamlčovanou skutečnost, že řada z takzvaně morálně neposkrvněných ikon jakýchsi předešlých totalitních let má tolik másla na hlavě, až to není hezké. Jsou zde vidět dokumenty o největším soudním procesu normalizace, kdy byly vyslýchány stovky lidí kvůli Jazzové sekci, ale jsou zde poprvé zřejmena i místa, kde se opozice scházela se zahraničními diplomaty,

domy, kde se jednalo o polistopadovém uspořádání Československé socialistické republiky, nechybí ani kompletní seznam zakázané a vyřazené literatury, včetně ukázek samizdatů, nebo knih, které tehdejší cenzori nezařadili do kodexů literatury po roce 1968. Ke kuriozitám patří podpis Václava Havla z vězení na doručence, že přijal malou finanční podporu od spoluvězně, kterého právě propustili atd.

Dokumenty Jazzové sekce budou po skončení výstavy podle jejích autorů zničeny, protože si nepřejí pozdější skandalizování osob od lidí, kteří v té době nežili. Uvádějí, že dnešní doba sice nelze, ale vynechává. Toto konstatování a obsah výstavy se zjevně na některých místech příliš nelíbí. Jazzová sekce na výstavu nedostala grant pražského magistrátu. Důvodem zamítnutí grantu podle ní byl strach z publikování jmen kamarádů pracovníků současného magistrátu, kteří se za normalizace podíleli na zákazech a uvěznění členů Jazzové sekce. Výstava je ve Valdštejnské 14, vchodem do zahrad, denně od 10 do 14 a je zdarma.

(red, foto: Josef Louda)

Výstavu si v doprovodu Karla Srpa z Jazzové sekce prohlédl i premiér Miloš Zeman.

Privatizace zvyšuje strach seniorů

„ODS získala domy zdarma, lidem je chce prodat za milióny, Nejsme vaše soukromé vlastnictví, Žižkov nejen sobě,“ tyto a jiné transparenty byly nad hlavami asi dvou stovek demonstrantů, kteří 9. června odpoledne opět protestovali před jednáním zastupitelstva před radnicí na Havlíčkově náměstí proti způsobu privatizace bytů v Praze 3.

Demonstrace se konala na podporu petice občanského sdružení Žižkov nejen sobě, kterou do 9. června podepsalo již více než 1200 obyvatel Prahy 3 a která žádá změnu pravidel pro privatizaci bytů ve IV. etapě.

„Je to skandální, v bytě bydlím již 30 let a na nájmu jsem jej již dávno splatila. Praha 3 po nás nyní chce i po slevě 21 000 korun za metr čtvereční,“ řekla DS jedna z demonstrujících seniorek. Právě senioři, žijící v obecních bytech, jsou vývojem velmi znepokojeni

a obávají se o svoji budoucnost. Někteří tvrdí, že jejich obavy nikoho nezajímají.

„Požadujeme transparentní proces privatizace a slevu na privatizovaný byt. Privatizace není komerční prodej,“ uvedl Jiří Válek ze sdružení Žižkov nejen sobě. Podle demonstrujících by se mělo postupovat obdobně, jako v předchozích etapách privatizace. V opačném případě jde podle nich o znevýhodňování velké skupiny obyvatel. Žádají proto slevu až 50 % z odhadní ceny.

„Požadavky petice by byly v případě realizace pro Prahu 3 likvidační a finanční ztráta by mohla dosáhnout až 1,3 miliardy Kč,“ tvrdí ovšem místostarosta Zdeněk Lochman (ODS), od-

povědný za privatizaci. Paradoxem je, že právě on již v privatizaci získal dva byty za mnohem menší ceny, než které radnice požaduje po obyvatelích panelových domů. Opozice hovořila o střetu zájmů a žádala jeho odvolání. Jednání zastupitelstva bylo velmi bouřlivé. Zúčastnilo se ho i přibližně 40 nespokojených obyvatel Prahy 3, kteří dávali svůj nesouhlas najevo natolik, že mu-

selo být na půl hodiny přerušeno. Zastupitelstvo, kde má většinu ODS, ale nakonec požadavky petice odmítlo jako nerealizovatelné a odmítlo i požadavek na rezignaci místostarosty Lochmana. Účastníci protestu ale už předtím oznámili, že ve svých akcích budou pokračovat až do komunálních voleb v příštím roce. Něco se však v Praze 3 přece hýbe: v souvislosti s privatizací

se chystá v některých objektech jejich tzv. regenerace, která mnohde ovšem přinese značné a drahé zásahy do v minulosti velmi zanedbaných budov. Starostka nyní svolala na toto téma informační setkání. Sice až po té, co příslušné plány byly bez ohledu na názor nájemníků již schváleny, ale i nedostatek jasných informací působí neklid nájemníků. (red)

MINULOST STÁLE ZAVAZUJE

V Praze se 1. června uskutečnilo setkání k 1. výročí otevření Kontaktního centra pro oběti nacismu a mezigenerační dialog. Na neformální setkání, které se uskutečnilo v kubistické kavárně Grand Café Orient, přišlo několik desítek hostů, zejména seniorů.

Kontaktní centrum vzniklo s cílem vytvořit prostor pro pravidelné setkávání bývalých obětí nacismu z hlavního města Prahy a jako příležitostné místo pro setkávání všech dodnes žijících obětí nacismu a jejich blízkých z celé ČR. Iniciátorem byla obecně prospěšná společnost Živá paměť. Ta vznikla během procesu symbolického odškodnění českých obětí nucených a otrockých prací během 2. světové války. Realizací plateb z prostředků německé nadace „Připomínka, odpovědnost a budoucnost“ byl pověřen Česko-německý fond budoucnosti (jeho ředitel PhDr.

Tomáš Jelínek se účastnil setkání), který k tomu zřídil Kancelář pro oběti nacismu. Přes 120 000 osob zaslalo žádosti a zároveň i doklady o perzekuci během 2. světové války. Vznikla tak unikátní sbírka originálních dokladů úřední i osobní povahy, fotografií a osobních výpovědí. Právě s cílem zachování a rozšíření tohoto jedinečného archivu založili pracovníci Kanceláře pro oběti nacismu společnost Živá paměť.

Centrum, založené především na práci dobrovolníků, slouží k navázání kontaktů seniorů nejen s vrstevníky, ale i mladšími generacemi, které nejsou lhostejné k těžkým osudům lidí postižených nacistickým bezprávím. Služby a aktivity centra pomáhají zejména lidem, kteří mají vzhledem ke svému vysokému věku a zdravotnímu stavu, omezený kontakt se společenským prostředím. Obecně Živá paměť usiluje rovněž o zvýšení společenského uznání starších osob, zvláště těch, které za nacistické okupace utrpěly politické pronásledování a potlačení svých práv a důstojnosti.

Na setkání v Praze se hovořilo o dosažených výsledcích: např. o tom, že do Kontaktního centra za první rok zavítalo 1700 návštěv a v archivu přibýlo dalších

Velký potlesk přítomných sklidilo vystoupení mladé pěvecké skupiny Kriskroskvintet.

90 rozhovorů s pamětníky. Mluvílo se i tom, co je třeba udělat. Podepisovala se tak rovněž petice proti nástupu neonacismu, která vznikla na sněmu Terezínské iniciativy v dubnu 2008 a která byla obnovena v souvislosti s letošními akcemi a útoky pravicových extrémistů. Mj. se v ní uvádí: „Jsou umožňovány rozpačitými reakcemi správních orgánů a České policie. Žádáme o změnu postojů reprezentantů naší společnosti, která se prezentuje jako demokratické zřízení. Máme zákony, které chrání práva slušných lidí, jejich bezpečnost a svobodu. Žádáme o jejich důsledné naplnění tak, abychom mohli pocítit opět důvěru v demokracii!“

Kontaktní centrum najdete na adrese Palác YMCA (1. patro), Na Poříčí 12. Otevírací hodiny kontaktního centra jsou Po - Pá 9 - 12 a 13 - 16 hod. Kromě běžných otevíracích hodin organizuje 1 - 2 akce týdně, určené zejména seniorům.

Na setkání hovořil i bývalý místopředseda Svazu nuceně nasazených Ing. Karel Růžička

PENÍZE VŠECHNO NESPRAVÍ

Vyučil se strojníkem, toužil stát se automechanikem a nakonec je z něho hodinář. A ne ledajaký. Království Jiřího Wildta je v malé ulici U Kavalírky v pražských Košířích. Kráček jako dlaň, v němž on se svým osmašedesátiletým dědečkem, Josefem Dinterem, křísí k životu moderní, ale i starožitné hodiny a hodinky, dokonce i bicí a hrací. Občas i gramofon nebo brýle. Spraví tu téměř všechno.

● **Proč se z Vás nestal automechanik, jak jste původně zamýšlel?**

Na učiliště automechanika – ještě za socialismu, jsem se nedostal a tak jsem se vyučil strojním zámečníkem. V té době pracoval můj dědeček v hodinářském družstvu, jak se tenkrát říkalo, úkolově. Opravy a prodej hodinek. Ponejvíce značky PRIM. Tenkrát řemeslo ztratilo hodně ze své prestiže, kterou se naopak těšilo za dob první republiky, kdy živnostník byl vážený pán. Říkalo se, že řemeslo má zlaté dno, ale to přestalo platit. S tím se dědeček těžko smířoval. Před listopadem 89 působil na Staroměstském náměstí, bylo to v těch místech tenkrát jediné hodinářství. Dědečkovým přičiněním se stalo dostaveníčkem sběratelů a milovníků starožitných hodin, samozřejmě více méně poškozených. Později „dostal“ od OPBH malý kráček v Košířích, kde dělal sám, bez tovaryšů. Otevřeno měl jenom dva dny v týdnu a nabral si tolik práce, že na ni nemohl stačit. Přece jenom nebyl už žádný mladík, dávno měl nárok na důchod, ale když on bez těch hodin nemohl být. Často jsem za ním jezdil a nějak se mi v tom kráčku zalíbilo...

Do svého království plného hodinových strojů pana Jiřího přitáhl jeho dědeček Josef Dinter.

● **Až jste u dědečka zůstal. Ale jak jste zvládl naučit se řemeslu? Přece jenom hodinářina je dost náročná...**

To ano. Děda mě naučil základy, později jsem absolvoval školení v závodě PRIM v Novém Městě nad Metují. Nejvíce jsem se učil celodenní praxí. V té době se začaly rozvíjet bateriové strojky a musel jsem se učit dál. Člověk nevěděl, jak s nimi zacházet. To jsme si s dědou práci rozdělili. On opravoval staré, já nové, moderní hodinky.

● **Neovlivnil rozvoj mobilních telefonů nákup a opravy klasických hodinek?**

Bohužel. Zhruba od roku dva tisíce, kdy začala mobilová horečka, jejich prodej a opravy jdou rapidně dolů. Zájem opadl zejména u mladé generace. Vždyť v mobilu mají téměř všechno, co se dnes žádá: telefon, fotoaparát, hodinky, budík... A pokud si mladí kupují hodinky, tak jako ozdobu, šperk, luxus. Mám radost, že se Primky, na rozdíl od jiných, kdysi známých výrobců vyhlášených firem, stále drží. Domnívám se však, že mobily vítězí...

● **Co dělají lidé se starými, poškozenými hodinami?**

Dnes jde elektronika s cenou neustále dolů. Nové elektronické hodinky se vyrovnají ceně opravy klasických hodinek – tak si lidé raději kupují nové. A co se starými? Schovávají je do šuplíku k těm, které tam možná leží už sedmdesát let. Poslední dobou – jak je možné vidět i z inzerátů se zvýšil zájem sběratelů o ně. V dražbách se kupují staré hodiny a hodinky za velké peníze.

● **Ty také opravujete? Kde sháníte potřebné náhradní součástky?**

Podívejte se do tohohle šuplíku, kolik je v něm součástek. Nasbíraných po řadu let – a jednou se budou hodit. Tady je třeba skříčko, ciferník, šroubek, které se dávno nevyrobějí... Materiál k opravám nových hodinek objednáváme u jediného výrobce v Pardubicích – jinak na starožitné hodiny máme jednoho starého pána, pana Novotného, který žádoucí součástky vyrábí na obráběcím stroji. Až toho nechá – nevím.

● **Máte dost zákazníků?**

Většinou stálých, ti zase řeknou svým známým a tak se okruh klientů stále rozšiřuje. Lidé nám nosí k opravě bicí hodiny po babičce, které přestaly bít, zlaté hodinky po dědečkovi, které nejdou..., ale přinesou i jiné věci – nedávno gramofon... Práce máme dost a dost, někdy nastavujeme soboty i neděle.

● **Tak vás rodina málo užije.**

Jsem ženatý, pomalu čtyřicítka na krku a staráme se s manželkou, která učí na škole ve Středoklukách, o tři děti. Nejstarší dceři je 19 a učí se prodavačkou, nejmladšímu je šest a druhý chodí do sedmičky. Hodinářství má asi v genech. Nedávno rozebral budíka.

● **A dal ho dohromady?**

Snažil se. Kdoví, co ho v životě čeká. Jestli bude po dědovi... My jsme rádi, že tu v našem kráčku jsme a můžeme lidem posloužit. Nejčastěji vyměnit do hodin baterii, a těch je dost denně, prodat řemínek, ale také podívat se do útrob starým hodinám, spravit hrací strojek. A peníze? Ne, že bych byl bohatý, ale na žití to stačí. Peníze vždycky všechno nespasí.

**Za rozhovor poděkovala
Naďa MIHALOVIČOVÁ,
foto Zdeněk HŘEBEJKA**

POSLEDNÍ SBOHEM WALDEMAROVI

Tisíce lidí se 18. června přišly na pražský Žofín osobně rozloučit s jedním z našich nejpopulárnějších zpěváků minulého století Waldemarem Matuškou (†76). Mnozí sledovali v mimořádných televizních přenosech, které zařadilo do programu několik televizí. Mezi smutečními hosty byl vedle nejbližších příbuzných a zpěvákových přátel i dojatý prezident Václav Klaus.

Úvodní smuteční řeč pronesl herec Václav Postránecký. „Ty jsi měl Waldo tak krásně za ušima, byl jsi věčný kluk, nakažlivý kluk,“ řekl. Pochválil také rozhodnutí rodiny umístit ostatky v Česku. „Je aspoň kam dávat kytky a kde vzpomínat,“ řekl.

Po vystoupení dalších smutečních hostů v závěru neveřejné části obřadu

zazpívala bývalá Matušкова skupina K.T.O. Zazněly písně, Aby nás Pánbůh miloval a také Sbohem, lásko, nech mě jít. Poté začali hosté kondolovat rodině, k tomu hrály písně zesnulého.

V poledne, kdy začala veřejná část obřadu, venku už stála asi padesátimetrová fronta. Odpoledne už se lidský had protáhl na více než 300 metrů a v podvečer se zde stálo již skoro tři hodiny. Frontu tvořili

zejména starší lidé, kterým pobyt na přímém slunci nedělal zrovna dobře. Organizátoři měli ale pochopení a každého, kdo měl berle nebo hůl, doprovodili před frontu. Sál byl plný truchlících lidí a další fronta byla před rakví.

Zcela zapomenuty byly „informace“ zvláštního českého bulváru, který v dnech po smrti Matušky bez ohledu na pietu k zesnulému „ze zaručených zdrojů“ uváděl, že neměl peníze a že i na převezení ostatků do vlasti a pohřeb se prý museli skládat známí...

Waldemar Matuška zemřel 30. května v St. Peterburgu na Floridě. Tam žil po svém odchodu do emigrace v roce 1986, po němž byly jeho písně u nás tehdejší režimem zakázány. Po roce 1989 zůstal v USA, do ČR se ale často vracel. Na

sklonku života trpěl těžkým astmatem. Příčinou smrti byl zápal plic a selhání srdce. Zpěvák si přál být pohřben v České republice.

V pátek 19. června byla urna s jeho popelem uložena na Vyšehradském hřbitově. Květinové dary ze Žofína byly na přání paní Olgy převezeny na pohřebiště obětí bývalého režimu v Motole. (red)

POCTA SMYSLU PRO HUMOR

Jára Cimrman, fiktivní génius z doby Rakousko-Uherska, bude mít v Tanvaldu svou sochu. Veřejnost mohla v sobotu 13. června po Spanilé jízdě cyklostezkou Jára Cimrmána poprvé vidět model budoucího uměleckého díla. Originál by měl přesně za rok zdobit balkon tanvaldského kina, které pak ponese i Cimrmanovo jméno, vysvětlil při odhalení herec Zdeněk Svěrák. Peníze na dílo, jehož autorem je jablonecký grafik Petr Šuta, chtějí iniciátoři získat z darů a sponzorských příspěvků.

Šutu, který je velkým Cimrmanovým fandum, k vytvoření sochy inspirovala jedna z přednášek Cimrmanova divadla. Po ní zhotovil ze skla jakousi vitrínu, do které umístil postavu s kufrem. Skla ale nechal předtím opískovat. Cimrman je díky tomu trvale skryt v mlze. Cimrman už má v Jizerských horách tři roky svou skoro třicetkilometrovou cyklostezku. Začíná u řeky Kamenice v Návarově a končí na česko-polském hraničním přechodu Kořenov-Orle. Je na ní devět zastavení, která představují Cimrmána jako stavitele, vizionáře, pedagoga a sportovce, objevitele, proroka nebo světoběžníka. Nyní do tanvaldského kina přivezlo pražské divadlo výstavu Kabinet Jára Cimrmána. Zůstane tam dva měsíce. Bude tam i kasička na příspěvky na sochu. Jeden z hostů k odhalení modelu uvedl: Konečně socha českému všeznalectví a světovému rozumbradectví. Lépe už to vyjádřit nejde. Postavil bych ji na pražský hrad. Vzdávám poctu i českému národu, že Cimrmána přijal za svého, že fiktivní postavu dokonce nominoval do soutěže Největší Čech. Dokázali jsme tak, že máme smysl pro humor, že přes všechny hrůzy, svinstva a škaredosti má ona mlčící většina dobré srdce, rozum a potřebu normálně žít! (fav)

Drbna o zvířatech

Je to na první pohled malá knížka. Na jejich stránkách však je ukryto spousta zábavy a poučení. Sestavil ji Vráťa Ebr a je první z připravované řady „drben“ na různá témata. Ta první nese název Zelená drbna s IQ – od andulky k volovi a je věnovaná zvířatům. Dovíte se v ní např. co je to batrachofobie či ranidafobie a další podobné pojmy, obsahuje zajímavosti o koních, mouchách, ptácích, molích, mravencích a dalších zvířatech či hmyzí havěti... Kniha obsahuje pojednání a básně známých autorů, čerpající ve zvířecím světě. Je v ní také řada kvízů, z nichž se třeba dovíte, která ryba vydává po ulovení na udici štěkavé zvuky, který hmyz má nejčastější sex či nejostřejší čich, který pavouk je nejhluchnější, proč had neustále vystrkuje jazyček a další informace. Kniha má 127 stran a ty jsou plné podobných pikantností. A také kreseb známého kreslíře Karla Benetky, který ji vybavil názornými ilustracemi. Křest se konal koncem května. Křtít vedle autorů mohli jen lidé, se jmény odvozenými od zvířat či hmyzu, či je v sobě ukrývající. Kmotrem tak vedle básníka Holoubka (vlevo) byl také člen redakce DS Zdeněk Hřebejk (vpravo)... (red)

INFO LETEM

**Rada seniorů
České republiky**
občanské sdružení

PORADNY RS ČR

Sídlo pražské poradny **Rady seniorů** České republiky je v Domě odborových svazů v Praze 3, nám. W. Churchilla 2. Telefonní spojení: 234 462 073-7
oblast sociální: 234 462 074
oblast právní: 234 462 074
oblast bytová: 234 462 076
Poradna pro seniory pro práci s PC:
E-mail: poradna.praha@rscr.cz
Telefon: 234 462 075

Poradny Rady seniorů ČR jsou pro všechny seniory zdarma.

Návštěvní hodiny:

Každý pracovní den (8-14 hod.) je otevřena poradna sociální. Pracovníci poradny vyřizují každé pondělí a středu (14 - 18 hod.) otázky právní, každé úterý a čtvrtek (14 - 18 hod.) otázky bytové. Do poradny pro práci s PC můžete volat každý pracovní den (9 - 11 hod.) nebo napsat na e-mail: hrebejk@rscr.cz. Počítačové kurzy pro seniory mají svůj zvláštní režim. **Osobní návštěvu v poradně je vhodné předem domluvit telefonicky.**

KONTAKTNÍ ÚDAJE REGIONÁLNÍCH PRACOVÍŠŤ RS ČR:**Hradec Králové:**

Dům odborových služeb,
Gočárova 1620 – kancelář 405
Telefon: 495 521 048
E-mail: poradna.hradec.kr@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je Prof. RNDr. PhMr. Jan Solich, CSc.

Ostrava:

Poradna se přestěhovala 1. 12. 2008 do nových prostor na adresu: Ostrčilova 4/2691, 5. patro
Telefon: 599 445 532
E-mail: poradna.ostrava@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je Ing. Oldřich Pospíšil

Brno:

Dům odborových služeb,
Malinovského nám. 4 – kancelář 414
Telefon: 532 269 414
e-mail: poradna.brno@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je Ing. Pavel Březa.

Regionální pracoviště pracují v obdobném režimu jako pražské ústředí, neposkytují však seniorům poradenství pro práci s počítačem.

UPOZORNĚNÍ

I pracovníci poraden mají dovolené a někdy také rovněž úkoly mimo své pracoviště. Nemusí proto být v poradně vždy. Svoje osobní návštěvy v poradnách si proto předem domluvíte telefonicky. Vyhněte se tak nepříjemným situacím, kdy očekávanou pomoc kvůli nepřítomnosti příslušného odborníka nedostanete.

POŠKOZUJE MINISTERSTVO FINANČÍ MNOHÉ SPOTŘEBITELE PITNÉ VODY?

**Ing. Karel
HANAUER**

V praxi je prokázáno, že ano a to dokonce o tisíce korun ročně.

Bytové poradny Rady seniorů České republiky se setkávají s problémem rozúčtování ceny za poskytování pitné vody a za odvod splašků v bytových domech, kde jsou část bytů po rekonstrukci a nebytové prostory pronajímány za tržní nájemné a zbytek bytů za nájemné regulované podle zákona č. 107/2006 Sb. Problém je v tom, že upravené byty a nebytové prostory jsou

osazeny vodoměry pitné vody a zbývající byty nikoliv. Pronajímatel rozúčtuje vodné a stočné na své tržní nájemce přesně podle náměru vodoměrů a celý zbytek náměru na patním fakturačním vodoměru svým regulovaným nájemcům.

Je známo, že i kdyby byly všechny byty a nebytové prostory v domě osazeny vodoměry, vždy by se součet jejich náměrů odlišoval od náměru vodoměru fakturačního. To je objektivně dáno tím, že jde o 2 nezávislé soubory měření a každý měřicí přístroj má nárok na určitou chybu měření a navíc vodoměry obvykle neprotéká jmenovité množství vody, na něž je přístroj navržen.

Drobné úkapy u konečných spotřebitelů služby vodoměry nezachytí, ale jejich součet na vodoměru fakturačním zachycen je. Pomíjíme případy, kdy mohou být jinak funkční a překontrolované vodoměry na přesnost v bytech instalovány nevhodně a jejich měření je pak nesprávné. Proto je náměr fakturačního vodoměru obvykle vyšší než součet náměrů vodoměrů poměrových, i když i ty, byť se jedná o přístroje jen poměrové a nikoliv fakturační, musí být pravidelně nejdéle v intervalu 6 roků také kontrolovány na přesnost.

Rozdíl v náměrech není nijak zanedbatelný, často činí i více než 20 % a je pak třeba provést zevrubnější kontrolu všech přístrojů. Rozdíl do 20 % náměru fakturačního vodoměru bývá odbornými firmami obstarávajícími pro vlastníka bytového domu rozúčtování služeb tolerován. Dokonce jsme svědky případů,

kdy byl tolerován i rozdíl blízký se 50 % a odborné firmy se bránily poukazem na to, že žádný předpis neurčuje maximální míru přípustné odchylky. Např. u teplé užitkové vody je nepřímo stanovena jako přípustná odchylka 15 % náměru vodoměru pitné vody sloužící k přípravě teplé užitkové vody.

Pokud by byly poměrové vodoměry pitné vody instalovány v příbytcích všech konečných spotřebitelů,

Bytový (nahore) a patní fakturační vodoměr (dole). V domech, kde vodoměry v bytech nemají všichni nájemníci, případné ztráty hradí ti nájemníci, jejichž byty vlastními odoměry vybaveny nejsou.

Vybavení všech bytů vlastními vodoměry je cestou, jak účtovat náklady spravedlivěji. Ačkoli to žádají i nájemníci obecních bytů, radnice mnohých obcí na to nedbají a místo toho mnohdy prosazují před privatizací zbytečně nákladné „potěmkinovské“ rekonstrukce, které naopak vyvolávají nevoli a odpor nájemníků

projevilo by se to zvýšením jednotkového vodného a stočného pro každého konečného spotřebitele dejme tomu právě o zmíněných 20 % oproti cenám v místě a čase obvyklým.

V inkriminovaných případech vyskytujících se v našich poradnách je tomu ale jinak, protože celý rozdíl ve spotřebě vody je rozúčtován jen v neprospěch „bezvodoměrových“ nájemců a nikoliv mezi všechny konečné spotřebitele v účtovací jednotce (domu). Cena služby občanům bez vodoměrů pak stoupne za rok i o několik tisíc korun.

Jaká je možnost obrany konečného spotřebitele, který je evidentně šizen? Dlužno říci, že minimální až nulová, protože existuje paradox v celostátních předpisech.

Vyhláška č. 428/2001 Sb. vydaná ministerstvem lesního a vodního hospo-

dářství ČR k vodohospodářskému zákonu stanoví, že spotřeba vody a splašků se stanoví podle vodoměru a není – li náměr k dispozici, tak s využitím ročního průměru osob užívajících vodovod a kanalizaci a ročních směrných čísel potřeby vody (příloha č. 12 vyhlášky).

Druhý předpis – cenový výměr ministerstva financí ČR č. 01/letopočet příslušného kalendářního roku - pak v odstavci 2 položce 2 Pitná voda v odst. 14 si stanoví, že rozúčtování se provede podle dohody, ale v odst. 15 předepisuje, že v případě nezískání souhlasu alespoň poloviny spotřebitelů se k rozúčtování použije ročně průměrný počet osob a roční směrná čísla potřeby vody s odkazem na předpis MLVH ČR citovaný v předchozím odstavci.

A zde je právě „jádro pudla“ spočívající v nařízené polovině resp. nadpo-

loviční většině. Počet spotřebitelů v rekonstruovaných bytech s vodoměry už dnes a zcela jistě v budoucnu snadno převáží počet regulovaných nájemců a jejich finanční poškození je proto legální, byť odporující zdravému rozumu a objektivním poznatkům o teorii chyb měřicích přístrojů.

Pro takové případy se jeví citovaný předpis ministerstva financí dnes jako úřednický nesmysl bránící poškozeným občanům prosadit jejich právo na spravedlivou cenu služby. Vzhledem k duplicitě odst. 14 a 15 cenového výměru s vyhláškou MLVH ČR by bylo proto vhodné tyto odstavce zrušit a přestat zvýhodňovat jednu skupinu občanů před druhými.

Ing. Karel HANAUER,
vedoucí bytové komise
Rady seniorů ČR

JAK NA SPECIÁLNÍ A NEOBVYKLÉ ZNAKY

**Zdeněk
HŘEBEJK**

Počítačová poradna **DS**

Jistě jste už někdy potřebovali na počítači napsat @, přehlasované u (ů, ů) nebo o (ö, ö), např. některá příjmení. Na klávesnici takovéto znaky nenajdete. A přesto se zde ukrývají. Jak na ně si řekneme v dnešním díle poradny. Jak stále zdůrazňuji, vše v počítači lze provádět několika způsoby. Platí to i pro zvláštní znaky, i je lze vložit různými způsoby:

- ▶ přepnutím na anglickou klávesnici
- ▶ pomocí pravého Altu a písmena
- ▶ nejprve se napíše znaménko a následně písmenko se Shiftem (ĎŤÓŮ)
- ▶ zapnutím Caps Lock a psaní malých písmen pod číslovkami (ĚŠČŘŽÝÁÍĚ)
- ▶ přehlásky lze psát pomocí levého Altu a číselného kódu
- ▶ za a před uvozovkami se nedělá mezera - „text“

Nejčastěji používaným znakem, který však na klávesnici nenajdete, je zavináč. Hodně lidí přepíná na anglickou klávesnici, když potřebují napsat příslušný znak @. Pak se přepnou zpět do české. Sice to funguje, ale je to zdlouhavé. Na české klávesnici je něco mnohem rychlejšího: 1) pravý Alt + v = @. 2) levý Alt + 064=@.

Nebo znak pro Euro: 1) pravý Alt+e= € 2) levý Alt+0128=€. Pravý Alt je na české klávesnici odlišný od levého. Dá se nahradit pomocí Ctrl + levý Alt. Potom se např. zavináč napíše: Ctrl+levý Alt+v=@. Touto metodou se dají napsat znaky \€×]#\$&@{}<>~. To většinou na psaní stačí.

Klasická přímá diakritika se dělá pomocí háčku a čárky. Nejprve se napíše znaménko (není vidět) a potom písmenko. Tak lze napsat písmena ěňó a všechna znaménka nad velkými písmeny. Kroužek velkého kroužkového Ů je na klávese vlevo vedle jedničky (se Shiftem). Velká

písmena s diakritikou se mohou psát také normálně na klávesách pod čísly, pokud je zapnutý Caps Lock. Pak se nezobrazí malá písmena ěščřžýáíě, ale velká ĚŠČŘŽÝÁÍĚ.

Psaní jiných diakritických znamének (nejčastěji přehlásek u o, kroužků, klíček apod.) se může vytvořit pomocí levého Altu a číselného kódu. Např. ů se zapíše: levý Alt+0251=ů. Celou řadu těchto kódů si nikdo nebude pamatovat. Chcete-li najít na internetu Mapu znaků, zadejte do vyhledávače Mapa znaků. Je výhodné vyrobit si tahák. Jeho ukázkou vidíte na našem obrázku.

Zdeněk HŘEBEJK,
Poradna pro práci s počítačem

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
3				!	"	#	\$	%	&	'
4	(	)	*	+	.	-	/	0	1	
5	2	3	4	5	6	7	8	9	:	;
6	<	=	>	?	@	A	B	C	D	E
7	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
8	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
9	Z	[	\	]	^	_	`	a	b	c
10	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
11	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w
12	x	y	z	{		}	~	□	€	□
13	,	□	„	…	†	‡	□	‰	Š	<
14	š	ť	ž	ž	□	‘	’	“	”	•

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
15	—	—	□	™	š	>	š	ť	ž	ž
16	˘	˘	˘	˘	˘	˘	˘	˘	˘	˘
17	§	«	¬	®	Ž	°	±	.	!	
18	˘	˘	˘	˘	˘	˘	˘	˘	˘	˘
19	ı	z	ř	á	â	ã	ä	å	ä	ı
20	č	ě	ē	ē	ē	ī	ī	đ	đ	ñ
21	ň	ó	ô	ö	×	ř	ů	ů	ů	
22	ů	ý	ť	ß	ı	á	â	ã	ä	ı
23	ć	ç	č	é	ē	ē	ē	ī	ī	đ
24	đ	ú	ñ	ó	ô	ö	÷	ř	ů	
25	ú	ü	ü	ý	ı					

Návod k použití: Najděte „souřadnice“ požadovaného znaku (např. @ = 64), stisknete levý ALT a na numerické klávesnici napíšete „souřadnice“ předcházené nulou (tj. 064). **Poznámka:** typ znakové sady zobrazené v této tabulce závisí na typu zobrazovacího písma – pokud např. použijete písmo Times New Roman CE, tabulka zobrazí sadu východních znaků, při použití písma Times New Roman dostanete kompletní sadu západní.

EXPERTI SOS ODPOVÍDAJÍ

Rozšíření poradenských rubrik v Době seniorů se u našich čtenářů setkalo s velmi příznivým ohlasem. Po dohodě s našimi partnery jsme se proto rozhodli v tomto trendu pokračovat.

ZMĚNA SMLOUVY

DOTAZ: Jsem majitelem pevné linky od Telefoniky O2, kde jsem měla sjednaný tarif „expres volno plus“ - internet, zdarma volání v prac. dny po 19. hod. a ve dnech volna - do délky 30 min., 60 min. zdarma ve špičce - tyto se mohou převádět do dalšího období. Po obdržení výpisu za 05/2009 jsem zjistila, že volné minuty mně nebyly převedeny. Kontaktovala jsem O2, kde mi bylo sděleno, že mi od 06/2009 byl změněn tarif, bez mého vědomí a souhlasu, na 900 min. zdarma. Ten je pro mě ale výrazně nevýhodnější. Jak se mohu bránit? K žádné změně jsem nedala souhlas.

ODPOVĚĎ: Je třeba abyste uplatnila písemnou reklamaci, nejlépe doporučeným dopisem s dodejkou a pokud bude zamítnuta, můžete podat námitku k Českému telekomunikačnímu úřadu. Tato námitka je spojena s poplatkem 100,-Kč. Výsledku byste mohla docílit i osobní návštěvou na některé pobočce operátora. Reklamáce řečené přes infolinky bývají problematické.

VRÁCENÍ PENĚZ

DOTAZ: Mám dotaz ohledně mé pračky, kterou jsem kupovala přes internet v červenci 2007... Již 2x tu byl technik kvůli záručnímu servisu a po dotazu, jestli bych už po 2 vadách a opravách zboží neměla nárok na zboží nové či vrácení peněz, mi bylo odpovězeno, že by muselo dojít k opakované poruše stejné opravované součástky pračky... A jelikož sice byla pračka už 2x rozbitá (v záruce), ale pokaždé odešlo něco jiného,

nemám na vrácení peněz či výměnu zboží nárok... Můžete mi sdělit, jak to ve skutečnosti je? Myslím, že jsem kupovala pračku jako celek a pračka jako celek se mi už 2x rozbila. Nekupovala jsem jednotlivé součástky, ale celou pračku...

ODPOVĚĎ: Podle § 622 odst. 2 Občanského zákoníku máte právo na výměnu věci nebo odstoupení od kupní smlouvy v případě, že nemůžete věc pro opětovné vyskytnutí vady po opravě nebo pro větší počet vad řádně užívat. Tento pojem je v soudní praxi vykládán tak, že uvedený nárok vznikne při vyskytnutí třetí stejné nebo čtvrté různé závady. Dále máte stejná práva při výskytu vady, kterou nelze odstranit. Zda zvolíte výměnu věci nebo odstoupení od kupní smlouvy a tedy vrácení peněz, záleží pouze na Vás.

NÁHRADNÍ VÝROBEK

DOTAZ: Zakoupila jsem v e-obchodě KASA lednici. Objednávka byla potvrzena emailem. Ráno mi napsala pracovnice, že již lednici nemají skladem a mít nebudou. Mám si vybrat jinou, ale výrazně dražší. Můžu trvat na kupní smlouvě (kterou vlastně vytvoří automat) a ceně zboží přes e-obchod?

ODPOVĚĎ: Prodávající je povinen splnit to k čemu se zavázal. Proto můžete na dodání věci trvat. Pouze pokud by bylo pro podávajícího objektivně nemožné závazek splnit, mohl by od smlouvy odstoupit. Není vyloučena ani případná náhrada Vám vzniklé škody.

REKLAMACE BEZ PARAGONU

DOTAZ: V second-handu jsem si koupil bundu, na které byly viditelné dva pruhy. Prodáváčka mi při nákupu sdělila, že se vypráním ztratí. Po vyprání v pračce tam výše uvedené pruhy zůstaly, nevypraly se. V prodejně jsem tedy požadoval vrácení peněz. Prodáváčka mi peníze vrátit odmítá a tvrdí, že si musím místo bundy vybrat jiné zboží. Doklad o koupi jsem nepožadoval, proto ani žádný nemám.

ODPOVĚĎ: Bundu můžete klasickým způsobem reklamovat. Tzn., že uvedete, že bunda má vadu, a proto máte primární právo buď na bezplatné odstranění vady – což zřejmě nejde, případně na to, aby Vám byla bunda vy-

měněna za novou, stejného typu, druhu, nicméně bez vad. V případě, že tento postup není možný, můžete od smlouvy odstoupit a požadovat vrácení kupní ceny.

Pokud nemáte doklad o koupi, neznamená to, že nemůžete řádně reklamovat. Pouze musíte prodávajícímu prokázat, že jste si zboží zakoupila u něj, kdy se tak stalo a za jakou kupní cenu.

ZAMÍTNUTÍ REKLAMACE

DOTAZ: Byla mi zamítnuta reklamáce obuvi. Prodejce mi dal vyjádření: Reklamovaná obuv byla námi překontrolována a následně posouzena znalečkou firmou IQC s.r.o. Zlín s tímto našim závěrem... Dopis má razítko prodejce. Chtěl jsem se zeptat, jestli je možné, aby mi prodejce ukázal originál vyjádření zlínské firmy. Mám pocit, že si prodejce může odborné vyjádření „vymyslet“, když razítko a podpis je prodejce.

ODPOVĚĎ: Pro Vás je podstatné vyjádření prodávajícího, protože on je odpovědný za vyřízení reklamáce, dokonce ani nemusí reklamovaný výrobek nikam, posílat. Je tedy možné, že se na zmíněnou firmu pouze odvolává, ale rozhodně není povinen Vám jakýkoliv doklad ukazovat.

Pokud ale s jeho vyjádřením nesouhlasíte, kontaktujte soudního znalce, dohodněte si s ním prohlídku obuvi, aby zkontroloval, čím byla vada způsobena. Pokud zjistí, že byla způsobena vadou materiálu nebo výroby, nechte si vyhotovit nezávislý posudek. Ten musíte nejprve uhradit, ovšem pokud vyzní ve Vaš prospěch, máte nárok na jeho proplacení od prodejce na základě § 598 Občanského zákoníku. Seznam znalců najdete na „www.justice.cz“ nebo u kteréhokoliv soudu. Se znaleckým posudkem máte velkou šanci na úspěch. Naopak prodávající riskuje, že místo pouhé částky za zboží bude muset platit třeba i podstatně více. Doporučuji proto s tímto záměrem i jeho důsledky seznámit prodejce předem.

POMOC I PO TELEFONU

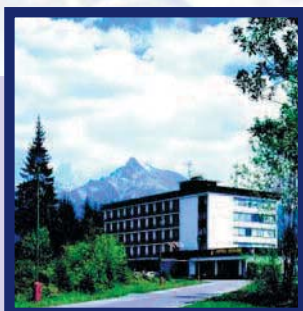
Další užitečné informace najdete na internetové adrese <http://www.spotrebitele.info>. Pokud internet nemáte a trápí vás nějaký problém, můžete využít operativní telefonickou konzultaci „SOS po telefonu“ na lince 900 08 08 08. Cena dotovaného hovoru je 8 Kč/min. Každý volající je po vytočení čísla 900 08 08 08 spojen s operátorem, či má možnost si vylechnout obecné informace o spotřebitelské problematice.

„SOS po telefonu“ mohou spotřebitelé volat každý pracovní den od 8 do 17 hodin

LETO vo VYSOKÝCH TATRÁCH a PIEŠŤANOCH

17% ZĽAVA NA VŠETKY POBYTY do 11. 7. 2009!!!

Hotel Kriváň – Vysoké Tatry - Podbanské

LETO 2009	Senior	Dospelý	Dieťa
4 noci / 5 dní	91,20 €	100,00 €	50,80 €
5 nocí / 6 dní	114,00 €	125,00 €	63,50 €
6 nocí / 7 dní	136,80 €	150,00 €	76,20 €
7 nocí / 8 dní	159,60 €	175,00 €	88,90 €

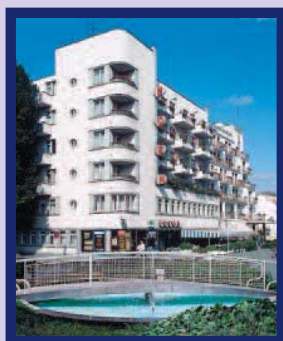
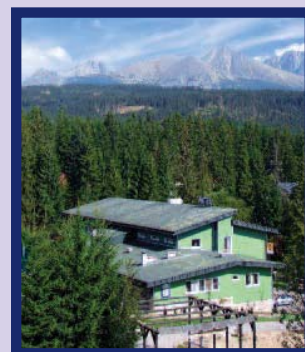
Ticho a klud v panenskej prírode!

Clubhotel Nezábudka – Vysoké Tatry - Tatr. Štrba

LETO 2009	Senior	Dospelý	Dieťa
4 noci / 5 dní	159,00 €	177,59 €	89,46 €
5 nocí / 6 dní	184,23 €	207,46 €	111,53 €
6 nocí / 7 dní	217,75 €	245,63 €	133,61 €
7 nocí / 8 dní	251,28 €	283,81 €	155,68 €

Rodinná atmosféra, vlastná MINI ZOO a RYBNÍKY!

Hotel Eden – Piešťany

LETO 2009	Senior	Dospelý	Dieťa
4 noci / 5 dní	123,40 €	157,33 €	93,82 €
5 nocí / 6 dní	153,88 €	196,24 €	117,28 €
6 nocí / 7 dní	184,36 €	235,16 €	140,74 €
7 nocí / 8 dní	214,83 €	274,07 €	164,19 €

DETI DO 5,99 ROKOV ZDARMA !!!!

V cene je zahrnuté:

- ✓ Ubytovanie na izbe s balkónom
- ✓ Polpenzia (raňajky a večere formou bohatého bufetu)
- ✓ Vstup do Wellnes sveta každý deň
- ✓ Solárne slnenie s UV žiarením na podporu metabolizmu a proti prechladnutiu
- ✓ 1x procedúra denne priamo v hoteli podľa rozčasovania pracovníkmi Relaxu
- ✓ Večer tanca a zábavy a v Piešťanoch Grilovačka na streche!
- ✓ V Tatrách vstup do bazéna s protiprúdom každý deň
- ✓ Wi-fi v objekte

**Verným
klientom
ZĽAVA 7%**

**All inclusive
29 € / deň**

TEL.: +421 52 4484 838
TEL.: +421 33 7725 009
TEL.: +421 52 449 01 43

www.hotel-nezabudka.sk
www.hoteleden.sk
www.hotel-krivan.sk

repcia@hotelnezabudka.sk
repcia@hoteleden.sk
hotel@hotel-krivan.sk

CA KRYŠTOF TRAVEL, Štúrova 7, Košice, TEL: 0917 637 206, travelke@kuboff-krystoff.sk

ZÁLOŽKA VRÁTI EBRA

MALÁ ÚVAHA O ČERVENCI A JEHO PRANOSTIKÁCH

Tady by mělo dojít k utlumení Medardovských přeháněk (kéž by také těch slovních z úst našich politiků). Těším se na deštivé (krátké) počasí v tomto období, které má přát houbařům, protože kdyby přšlo 4. července, pak by to mělo znamenat, že PŘIJDE-LI SVATÝ PROKOP S DEŠTĚM, PŘIJDEŠ S KOŠEM HUB, a to proto, že SVATÝ PROKOP HŘIBA NAKOP. Samozřejmě to předpokládá, že nebudete sedět doma (natož u televize!), ale vydáte se do lesa. Třeba mně tam potkáte a budete mně inspirovat k další kapitole v připravované knížce „Malé povídky o houbách a houbařích“: Zase půjde o drobná povídky s danou tematikou (ve stejné úpravě jako vyšly Vánoce a Velikonoce, opět s nezaměnitelnými obrázky „dvorního ilustrátora DS“ Miroslava Pavlíka,

Snad knížka už na podzim potěší a pobaví. Do té doby se těšte z hub a dobrého (potřebného) počasí. Bavte se a někdy zapomínejte i na čas s předsevzetím, že si nebudete stěžovat a na nic nadávat. A jestli O SVATÉM ELIÁŠI BOUŘKY ČASTO STRAŠÍ, nenechte se zastrašit – naopak: těšte a těšme se na vše hezké a na příjemná červencová překvapení.

P.S. Kdybyste měli či znali nějakou anekdotu či kuriozní historku o houbách, rád přijmu a pokud se bude hodit do konceptu připravované knížky a nepůjde o duplicitu, zařadím s uvedením Vašeho jména.

Prosím pošlete na moji adresu: email – ebrovska.uhnije@seznam.cz nebo normální poštou na Vráta Ebr, Vršovická 10, 101 00 Praha (Pozn. red: poslat můžete i do redakce DS, rádi předáme).

ČERVENEC

Jdeš po mezích a nad úvozy
a zdravíš chrpy, bradky kozí
a kalíšky vonného svačce
vysoko jako na pavlávce.

Až k večeru, když na červánku
první tě hvězda vábí k spánku
na mezi ve tmě slyšet hlasy.
Jeden je dívčí, druhý jiný.
Čípak ten druhý bude asi?
A ráno, když den nový vzplane,
leží tam žluté kopretiny
a lístky mají otrhané.

(Jaroslav Seifert, ze sbírky Jaro, sbohem)

JEŠTĚ PÁR RČENÍ

Červenec horký, pěkné jsou vdolky.

Jaká povětrnost na Sedm bratří (10.7.),
taková po sedm týdnů patří.

Co červenec neuvaří - srpen nedopeče.

Když červenec pěkně hřeje, o vánocích
se zima zaskvěje.

Dělají-li mravenci obydlí své v
červenci a kupí je stále výš, přijde tuhá
zima spíš.

PŘEČTENO NA WC (Vývěska nad pisoárem)

Nedodržujte diskrétní vzdálenost od
mušle jako v bankách, ale naopak,
přistupte k ní co nejtěsněji.

Pro techniky: průsečík pomyslné
svislice vedené koncovým bodem
zdroje tlakové tekutiny a podlahy
musí ležet uvnitř průmětu mušle do
roviny tvořené podlahou místnosti.

Pro ostatní: Stůjte tak, abyste nechali
na zem!

(z knihy Nejen bonmoty
a citáty o WC a prdu)

VZKAZNÍK

Děkuji všem čtenářům DS, kteří s po-
chopením i úsměvem reagovali na
moji zprávu o recesistickém setkání
u zabíjačky (nazvaném Prasobraní) a
poslali svůj malý příspěvek v podobě
kreseb či fotografií chrochtajících su-
dokopytníků. Takových dokonalých i
jednoduchých příspěvků se nám sešlo
celkem 121 a všechny byly vystaveny
v rámci celého pestrého programu.
Všichni účastníci květnové zabíjačky
tímto děkují všem podepsaným i ano-
nymním odesílatelům.

Hle kolika lidem ještě zůstává smysl
pro humor!

BUDOU SLAVIT

K známým osobnostem, které v červenci oslaví
své životní jubileum a kterým touto cestou
přejeme jen to nejlepší, patří:

1.	Jana Šroblová	73 let
10.	Karel Šiktanc	81 let
11.	Jiří Krampol	71 let
12.	Jiří Winter	85 let
14.	Karel Gott	70 let
18.	Eva Kriseová	69 let
24.	Vlastimil Harapes	63 let
20.	Pavel Kohout	81 let
27.	Gabriela Vránová	70 let
31.	Bolek Polívka	60 let

JUBILANTI V PAMÁTNÍČKU

Odpovědi vybraných jubilantů na otázky
do Památníčku Vráti Ebra

JAKÉ MÁM NEJVĚTŠÍ TRÁPENÍ S KNIHOU
Trápí mě, když někdo chce ode mě půjčit
knihu, kterou jsem ještě nečetl! (Jiří Krampol)

JAK SE CÍTÍM PO AUTOGRAMIÁDĚ
Po se cítím většinou dobře. (Karel Gott)

LZE ČÍST PŘI SEXU?
Ano! Myšlenky! Nejkrásnější jsou ty o něm!
(Gabriela Vránová)

ZA RYTÍŘI NA BOUZOV

Najdete ho asi 30 km jižně od Olomouce. V pramenech je hrad doložen počátkem 14. století, kdy se po něm psal rod pánů z Bouzova. Často měnil majitele. Říká se, že, že na Bouzově se narodil pozdější český král Jiří z Poděbrad, když jeho otec Viktorín zde prokazatelně sídlil. Od něho hrad získal Zdeněk Kostka z Postupic. Po jeho smrti bylo panství těžce postiženo. Vzchopilo se znovu za Haugwitzů z Biskupic, po nalezení ložiska železné rudy. Za třicetileté války se stal Bouzov císařskou pevností a vězením pro švédské zajatce. Po skončení bojů koupila panství Eugenie Podstatská z Prusinovic. Už její syn však roku 1696 hrad prodal řádu německých rytířů, kteří tu pak sídlili až do roku 1939, kdy hrad zabavili němečtí nacisté. V roce 1946 byl za po-

užití dekretů prezidenta Beneše konfiskován, všichni němečtí členové nadnárodního řádu museli následně opustit

DS Vás zve na výlet

Ojedinělý zážitek nabízí bohatě zdobený Rytířský sál hradu Bouzov

Československo. Dnes je hrad státním majetkem.

Podobu romantického sídla s cimbuřími, arkýři, střelnami a chrličí získal po rozsáhlé přestavbě v letech 1895-1912. Byla provedena podle plánů mnichovského architekta Georga von Hauberisera. Unikátní dva funkční padací mosty lze spatřit v provozu při slavnostních příležitostech. Hrad je plně zařízen a vybaven. Nejcenější částí je novogotická hradní kaple s gotickým oltářem a vyzdobená náhrobními kameny řádových mistrů z let 1395-1515. Hradní zbrojnice, původní gotický sál starého hradu, je vybavena ukázkami zbraní, zaujmou hlavně obranné štíty z 13. a 15. stol. a popravčí meč z r. 1677. V novogotickém stylu je tzv. sloupová síň, místnost mezi

severním a východním palácem, je vyzdobena gotickými deskovými obrazy. Východní palác s knížecími pokoji byl restaurován v roce 1899. Velmistrova ložnice, tapetovaná brokátom, je zařízena stylovým nábytkem vrcholného baroka.

V druhém patře je rytířský sál a lovecká síň. Tyto prostory jsou zdobeny novorenesančními malbami a nádhernými řezbářskými pracemi. Vstupuje se do nich z druhého nádvoří po spirálovitěm točitém schodišti, vyrobeném z pískovce. Západní část hradu tvoří obranná zeď s podsebitím, na které navazuje tzv. Alžbětino křídlo. Zde jsou tři místnosti, připravené pro matku arcivévodky Evženy Alžbětu. Jsou zařízené pozdně barokním nábytkem. V jižním křídle se nacházejí pokoje, užívané arcivévodou Evženem jako soukromý letní byt. Jsou vybaveny cennými předměty převážně ze 17. a 18. stol. V těchto prostorách je také obrazová galerie velmistra Evžena. V roce 1999 byl hrad Bouzov prohlášen za národní kulturní památku. Během hlavní sezóny (červen až září) je otevřeno denně kromě pondělí a to od 9 do 16 hodin. Senioři mají zhruba o třetinu snížené vstupné. Náš tip: V nedalekých Lošticích můžete navštívit zajímavé Muzeum olomouckých tvarůžků. Od 26. do 28. června se v tomto městečku navíc konají už tradiční Loštické slavnosti hudby a tvarůžků.

A naše soutěžní otázka: Víte, kdy se konala bitva u Grunwaldu (Tanenbergu), ve které středověký řád německých rytířů při své expanzi v Polsku utrpěl katastrofální porážku? Pro tři autory správných odpovědí (čekáme na ně do **20. července**) jsou připraveny knižní odměny.

VAŘÍME RYCHLE, CHUTNĚ A ZDRAVĚ

Naše gulášová univerzita úspěšně pokračuje. Děje se tak výlučně díky čtenářkám a čtenářům DS, kteří nám do redakce stále posílají nové zajímavé recepty, za což všem velmi děkujeme. Pokud znáte nějaký i vy, neváhejte a pošlete nám ho, aby si ho vyzkoušeli a pochutnali si i ostatní čtenáři.

BRAMBOROVÝ GULÁŠ SE SOJOVÝM MASEM

Potřebujeme: 20 dkg sojového masa, 8 středních brambor, 1 cibuli, 4 stroužky česneku, 3 PL oleje, 2 PL mouky (nejlépe celozrnné), mletou papriku. Kmín, majoránku, sůl.

Postup: Sojové maso namočíme podle návodu. Na oleji zpěníme nakrájenou cibuli, přidáme na kostičky nakrájené brambory, nakrájený česnek, koření, sůl. Sojové maso vymačkáme, dáme na cibulový základ a dusíme doměkka. Zahustíme moukou, zalijeme vodou podle potřeby, provaříme a dochutíme (polévkovým ko-

řením, masoxem, vegetou). Při dušení můžeme přidat také kyselé zelí.

DVOUDENNÍ GULÁŠ

Potřebujeme: 1 sáček sojových kostek, 40 dkg krůtího masa na guláš, 1 sáček houbové omáčky, 2 cibule, 1 dcl kečupu, 2 zelené papriky, PL sádla, 2 PL oleje, 1 feferonku, sůl, česnek, drcený kmín, mletou červenou papriku.

Postup: Nakrájíme cibuli na drobno a zpěníme na sádle, přidáme lžičku drceného kmínu a lžici sladké papriky a na menší kousky nakrájené krůtí maso a orestujeme. Pak přidáme sojové kostky, předem

namočené a považené ve slepičím bujonu, feferonku, utřený česnek a sůl podle chuti.

Orestovaný základ podlijeme vývarem a za občasného promíchání dusíme. Nakonec přidáme nakrájenou zelenou papriku. Když je maso měkké, vše zahustíme sáčkem houbové omáčky. Omáčku předem připravíme tak, že ji rozmícháme v půl litru vody a asi 10 minut povaříme. Jako příloha se hodí těstoviny, brambory i knedlík. Druhý den je guláš nejlepší, protože je uleželý. Podle odesílatelky receptu ale musíte brzy vstát, aby na vás ještě něco zbylo...

Recepty tentokrát přišly od Ludmily Goldové z Veřovic, Jiriny Blažejové z Luk a Karla Vlka z Mostu.

POMŮCKA: PUA, SAPA	DRUH HVĚZDY	OTLOUCT	1. DÍL TAJENKY	INICIÁLY FYZIKA NEWTONA	KOČKA ANGLICKY		OKRASNÝ LISTNATÝ KEŘ	VOZY	2. DÍL TAJENKY	ZNAČKA ASTATU	 Právě v prodeji			
NOVÁČEK						ZÁKOP ZASTAR.								
NERVOVÉ OCHRUTÍ SVALŮ						DRUH UZENINY LESKLÉ NÁTĚRY								
SVAZEK SLÁMY				TROUCHNI- VĚTI MYŠLENÍ						NEHLUČNÁ MÍSTA				
ČÁSTICE HMOTY					ADAMOV. STROJÍRNÝ PIVNÍ SUROVINA									
	MÁLEM	VODNÍ PTÁK VYPOUŠTĚT MOČ						SPZ PÍSKU VINOUT						
VJEMY						ČÁST DUD ALKOHO- LICKÝ NÁPOJ								
AUSTRAL- SKÝ STRO- MOVÝ VAČ- NATEC						VČELAŘSKÁ BEDNA JÍDELNÍ LÍSTEK					MALÝ KŮN	CITOSLOVCE POCHOPENÍ	3. DÍL TAJENKY	TROJ- SPŘEŽÍ
O CO SLOVENSKY				NADÝMÁNÍ PATRON						DVEŘNÍ ZÁVĚS AMERICKÁ SELMA				
HAZARD					JMÉNO PĚVKYNĚ DESTINNŮVÉ SOUHLAS				ČÍŠE ODPAŘOVAT VODU					
KANAPE						NIČIVÁ MOŘSKÁ VLNA VÝTRUS								
	KUJNÝ MATERIÁL	PRÉME PŘÍŠERA						DOVEDNOSTI MN. Č. PLOŠNÁ MÍRA			ZNAČKA KILOGRAMU POPSÁNÍ			
BANKOVNÍ ÚČET						TITUL TUR. ÚŘEDNÍKA CHYTAT ZVĚŘ				SPZ PARDUBIC PŘIJÍMACÍ MÍSTNOST				
ODVĚTVÍ					PAPOUŠEK MATKA HOVOR.					OXID SÍRNATÝ PLÁŽ			FELDKURÁT ZE ŠVEJKA	SVĚTADÍL
VOJENSKÉ LESY A STATKY ZKR.				SMRTELNÁ CHOROBA KULOVITÁ BAKTERIE				TLAPA DRN						
	BOJOVAT INICIÁLY HEREČKY KAČÍRKOVÉ								HOMÉROVA BÁSEŇ INIC. ZPĚV. LANGEROVÉ					
HLUPÁČI EXPRES.							4. DÍL TAJENKY							
ZNAČKA KILOAMPÉRU			MODEL LETADLA				CHOBOT- NATEC					PŘEDLOŽKA		

VYHRÁLI S DOBOU SENIORŮ!

Tajenka minulého čísla: **Křížovka je zábava, s pamětí nám pomáhá.** Správně odpověděli a štěstí při losování tentokrát měli Ludmila Kuželová z Křížan, Milan Kubina z Ostravy- Poruby, Josef Kotlan z Příbrami, Zuzana Votroubková z Černé Hory a Anna Filípková z Českých Budějovic. Všichni dostanou ceny od sponzora naší soutěže, k čemuž jim samozřejmě srdečně blahopřejeme. Všem ostatním přejeme hodně zdaru při luštění dnešní křížovky. Na odpovědi čekáme na známých adresách (viz tiráž na straně 31) do **20. července. (red)**

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

křížovky pro Vás připravuje redakce čtrnáctideníku
Křížovky pro každého.

**V TOMTO MĚSÍCI 14. A 28. ČERVENCE NA
NOVINOVÝCH STÁNCÍCH.**

OPOŽDĚNÁ POCTA

HRDINŮM

Okamžik slavnostního odhalení pomníku, na který se čekalo celá desetiletí....

Stalo se tak na minutu přesně 67 let po explozi, která znamenala smrt nacistického zločince Reinharda Heydricha. Na křižovatce ulic Zenklova a V Holešovičkách, nedaleko od místa, kde se stal atentát na Heydricha byl odhalen pomník hrdinům, kteří ho provedli nebo se podíleli na jeho přípravě. Stalo se tak za účasti několika set lidí, mezi nimiž nechyběli ani veteráni, kteří se zúčastnili bojů 2. světové války. Bývalí letci RAF, bojovníci od Tobruku, příslušníci tzv. Svobodovy armády.

Základem pomníku, který je dílem mladých výtvarníků Davida Moješčíka, Michala Šmerala, Miroslavy Tůmové a Jiřího Gulbise, je devítimetrový hranol trojúhelníkového tvaru, který má symbolizovat modrý klín československé vlajky. Na jeho vrcholu stojí tři postavy.

Stojí na jeho hraně ve výšce devíti

Postavy znázorňují zahraniční a domácí odboj

metrů v téměř sebevražedném postoji, což odpovídá vykonanému činu. „Dvě z postav představují československé vojáky a třetí pak zástupce civilního obyvatelstva, které v odboji hrálo nezastupitelnou roli“, vysvětlila krátce po odhalení díla spoluautorka pomníku Miroslava Tůmová a dodala: „Sochy představují muže, kteří jdou na smrt. Proto stojí na samotném kraji podstavce – jsou přehnuti přes hranu, v jejich případech už nejde vrátit se zpátky.“ Jde o jeden z největších pomníků odhalených v

ČIN, KTERÝ ZMĚNIL DĚJINY

27. května 1942 byla středa. Pět minut po půl jedenácté dopoledne třeskl v zatáčce v pražských Kobylisích výbuch. Zranil zastupujícího říšského protektora, generála SS, Reinharda Heydricha.

Jeden z nejmocnějších a nejnebezpečnějších nacistických zločinců Heydrich (mj. se podílel na vypracování tzv. Endlösung, konečného řešení židovské otázky v okupované Evropě), který se ujal funkce na podzim roku 1941, měl jasný cíl. Chtěl dát Čechům najevo, že jsou porobeným národem, ale že se budou mít relativně dobře, pokud budou poslušně pracovat pro nacistickou říši a nebudou škodit. Zaznamenal v tom bohužel úspěchy.

Heydrichovo působení v protektorátu Čechy a Morava vedlo k tomu, že exilová vláda v Londýně rozhodla o tom, že musí být zlikvidován. Pro tuto sebevražednou misi byli vybráni rotmistři Jozef Gabčík a Jan Kubiš. Na území tzv. protektorátu Čechy a Morava seskočili na podzim 1941 jako výsadky Anthropoid.

Hrdinové Jozef Gabčík, Jan Kubiš a Josef Valčík

S pomocí domácích odbojářů sprádali plán na provedení atentátu. Ačkoli to původně nebylo v plánu, spojili se s nimi i parašutisté z výsadků Silver A, Out Distance, Tin a Bioscop. Jeden z nich, Josef Valčík, pomáhal Gabčíkovi s Kubišem při samotném provedení atentátu.

Heydrich se 27. května chystal do

Berlína za vůdcem. Dopoledne vyjel ze zámku v Panenských Břežanech, kam se nedávno nastěhoval. Mířil na letiště. Byl krásný slunečný den, protektor jel v otevřeném mercedesu s poznávací značkou SS 3 jen se svým řidičem, neměl žádné doprovodné vozidlo.

Po půl desáté zableskl v zatáčce do ulice V Holešovičkách odraz zrcátka. Valčík tak Gabčíkovi signalizoval, že se cíl blíží. Gabčík v zatáčce skočil před auto. V rukou měl samopal Sten, který do té doby skrýval pod pláštěm. Stiskl spoušť, zbraň ale zůstala němá. V nejdůležitější moment celé akce hrozilo fiasko.

Heydrich sahal po pistoli. V tom ale třeskl výbuch. Druhý atentátník Kubiš směrem k autu hodil pumu. Ta explodovala a poškodila hlavně zadní část vozu. Heydrich i řidič s pistolemi v rukou běží za útočníky. Kubiš byl výbuchem zraněn v obličeji. Přesto sedá na jízdní kolo a ujíždí. Heydrich běží za Gabčíkem a střílí. Po chvíli ale padá k zemi. Střepiny z výbuchu ho zranily. Parašutisté téměř zázračně

České republice po roce 1989, který je i s figurami na vrcholu vysoký téměř jedenáct metrů. Sloup je z ocelové svařované konstrukce, kterou pokrývá silný ocelový plech. Trojice figur je odlita z bronzu. Sochy podle autorů vycházejí z kreseb Leonarda da Vinci, na nichž je zobrazené lidské tělo s rozepjatýma rukama.

Zatímco například v Anglii už atentátníci pomník mají, v České republice vznikl teprve 67 let po odvážném činu. U nás jeho postavení předcházely spory, které se táhnou již od roku 1947, kdy vyšla první kniha o atentátu od Jaroslava Andrejse „Za Heydrichem stín“. Pro tehdejší komunistický režim byli parašutisté ze Západu třídními nepřáteli. Avšak ani v „liberálních“ šedesátých letech minulého století

Výcvik čs. parašutistů ve Skotsku připomnělo hudební vystoupení dudáků

se pomník nepodařilo prosadit a postavit. Nezměnilo se to ani po roce 1989. Badatel Jaroslav Čvančara nespěl s žádostí u prezidenta Havla, marná byla i podpora tehdejšího předsedy Federálního shromáždění Alexandra Dubčeka. Nakonec rezignovalo i Sdružení válečných parašutistů.

Na pomníku přitom měl být prostý text: „Na tomto místě dne 27. května 1942 v 10 hodin a 35 minut českoslovenští parašutisté rotmistři Josef Gabčík s Janem Kubišem provedli atentát na zastupujícího protektora Reinharda Heydricha.“

(pokrač. na str. 18)

Poklonit k památníku se přišli i veteráni 2. světové války...

zmizeli. Že Heydricha zranili, vůbec netušili.

Heydrich měl zlomené žebro, protrženou bránicu a poškozenou slezinu. Byl odvezen do nemocnice na Bulovce a okamžitě je operován. Narýchlo přiletěl zvláštní tým lékařů a sester z Berlína. Mezitím se okupanti začínali mstít v ulicích Prahy. Zatýkali a popravovali odbojáře, pátrali po atentátnících. Na jejich hlavy je vypsána odměna deset milionů korun. Už 27. května byl vyhlášen výjimečný stav. Schvalování atentátu se nemilosrdně trestalo smrtí.

Zraněný Heydrich 4. června brzy ráno zemřel. Příčinou smrti byla otrava krve, zřejmě od nečistot z rány od střepiny. Rakev s tyranem je po pompézním průvodu Prahou převezena do Berlína, na

Nacistický zločinec Heydrich

místě atentátu je později na jeho paměť postaven pomník.

Jako odvetu za atentát na Heydricha okupační správa popravila několik tisíc osob, které se podle ní na útoku mohly podílet, pomáhali parašutistům či alespoň schvalovali jejich čin (zhruba 540 z nich – včetně generála Aloise Eliáše či spisovatele Vladislava Vančury – zastřelili na střelnici v pražských Kobylisích). Se zemí byly srovnány vesnice Lidice (bylo údajně podezření, že někteří obyvatelé pomáhali atentátníkům) a Ležáky (v jejich blízkosti byla objevena vysílačka) a jejich obyvatelé povražděni nebo transportováni do koncentračních táborů. Mnohé děti byly dány do německých rodin na převýchovu. Také v obci Bernartice bylo zastřeleno 23 obyvatel. Z Terezína bylo do vyhlazovacích táborů odvezeno asi 3000 protektorátních Židů, důsledkem zostřeného režimu vůči Čechům v koncentračních táborech byly další stovky mrtvých. Na určitou dobu byly rozbity i zbytky organizovaného domácího odboje.

Zrada přišla z nečekané strany: 16. června se rotný Karel Čurda (výsadežnická skupina *Out Distance*) dobrovolně vydal nacistické tajné policii. Na základě jeho informací byli zatčeni spolupracovníci parašutistů v Praze. Ti po výsleších a týrání vyrazili úkryt parašutistů v kryptě kostela sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ulici v Praze. Tady 18. června vybojovalo proti mnohonásobné německé přesile svůj poslední boj sedm československých parašutistů: nadporučík Adolf Opálka (*Out Distance*), podporučík Josef Valčík (*Silver A*), rotmistr Jozef Gabčík (*Anthropoid*), rotmistr Jan Kubiš (*Anthropoid*), rotný Jaroslav Švarc (*Tin*), četař aspirant Josef Bublík (*Bioscop*) a četař Jan Hrubý. Padli v boji nebo si život vzali sami, aby nepadli do zajetí.

Svým činem českoslovenští parašutisté změnili dějiny. Heydrich byl jediným čelným nacistou, který zahynul rukou atentátníků. Celý svět viděl, že Češi za svou svobodu proti německým tyranům bojují.

Odpůrci pomníku se vyznamenali i takovými absurdními výroky, jako: „Nač oslavovat skutek, při němž byl zákeřně zabit člověk?“

Nakonec na místě tzv. „Heydrichovy zátáčky“ v Kobylisích, kde se před 65 lety uskutečnil atentát na říšského protektora Reinharda Heydricha, vznikl

U pomníku stála i čestná stráž AČR

památník načerno. Nainstalovala ho 18. června 2007, v den výročí posledního boje strůjců atentátu, skupina vlastenecky zaměřených amatérských historiků. Pomník padlým československým parašutistům, kteří atentát uskutečnili. Byla na něm pamětní deska s následujícími slovy: „Na tomto místě 27. května 1942 provedla dvojice československých vojáků nejvýznamnější čin evropského odboje.“ Pod tímto nápisem je ještě připojena věta: „Vlastenci nezapomínají, na rozdíl od českých politiků.“

„To, že se naši politici za více než šedesát let od skončení 2. světové války nedokázali dohodnout na vzniku pomníku, který by tento čin připomínal i budoucím generacím, je tak strašná ostuda, že to nikde ve světě nemá obdobu,“ řekl tehdy badatel Jan Střelka. Ilegální pamětní deska letos na jaře záhadně zmizela. Proč a jak se to stalo, se nepodařilo vysvětlit.

Důstojná oficiální připomínka hrdinského činu se stala skutkem až letos 27. května. Ostuda ovšem není ještě ze světa úplně. Jozef Gabčík a Jan Kubiš nemají ani sedmašedesát let po odvážném (a úspěšném) atentátu na zastupujícího říšského protektora Heydricha důstojný hrob. Ví se jen to, kde přibližně jsou na ďáblickém hřbitově v Praze jejich kosti.

Ještě absurdnější je, že kromě kostí jejich kolegů výsadkářů leží v hromadném hrobě i ten, kdo je po atentátu zradil. A ještě neuvěřitelnější je, že ve stejné zemi údajně leží i ostatky po válce popravených nacistů, např. členů gestapa, kteří pomáhali s vyvražděním Lidic.

Ostatky se přitom měly stěhovat už dávno, ale podle radnice Prahy 8 je to finančně náročné. Vše prý může vyřešit až nová, levnější metoda identifikace lidských ostatků... (Text a foto: fav)

Stalo se to na rušné křižovatce. Ze zátáčky se vyřítilo auto, skřípění brzd, smyk a náraz do sloupu pouličního osvětlení. Drcení plechů a řinkot skla otočily pohledy chodců k nabouranému vozu. Z kabiny vystoupil muž, zapotácel se a padl na zem. Vzápětí přispěchala žena a před zraky ostatních se nakláněla nad bezvládným tělem. Vtom ji hrubě odstrčil další ze svědků nehody – Udělejte místo, ženská, mám kurz rychlé pomoci – a začal měřit zraněnému tep a druhou rukou mu rozepínal košili. Odstrčená paní zpytavě hleděla na sebevědomého muže a po chvíli tiše pronesla – Až si nebudete vědět rady a rozhodnete se přivolat lékaře, tak se neobtěžujte a neutrácejte za telefon, já už jsem totiž nějakou chvíli tady.

Ta situace by mě rozesmála, kdyby se nejednalo o tak vážnou chvíli. Naštěstí nešlo o těžké zranění a do pří-

POMOC

jezdu policie byl řidič při sobě. A tak jsem pokračoval v cestě domů a cestou se mi začala vtírat neodbytná myšlenka, že přece nejsou jen úrazy na těle, vždyť stejně často zažíváme i havárie na duši, a sami nejlíp víme, kolik hořkosti a šrámů si v té své necitelnosti dokážem navzájem uště-

duchovní okénko

DS

dřit a někdy býváme zranění i těžce a hojíme se dlouho, protože se bojíme volat o pomoc (co by si o nás taky lidi pomyslili?). A pak se mi vybavila scénka jak ze špatného filmu, ale vypadala přesně takhle: u duchovně poraněného člověka se kdosi sklání, když vtom ho odstrčí kolemjdoucí a praví – Ustup, chlače, co se tu pleteš,

já jsem čerstvý absolvent teologické fakulty a rád bych to tady dal do pořádku – a hned se začne dotýčeného vyptávat na podrobnosti a důvody jeho bolesti. A bytost odstrčená se jen tak zpovzdálí tiše dívá a pak pronese – Až si nebudete vědět rady a začnete volat na pomoc Krista, tak se nenamáhejte, já už jsem totiž nějakou chvíli tady.

Mnohokrát jsem se přesvědčil, že lidi hledají pomoc u kněze, místo aby se hned obrátili na Hospodina, který z lásky k nám a ke stvoření poslal na svět svého syna, a tak málo by přitom stačilo, abychom byli uzdraveni, jenom vědět, kde hledat Pána Boha, když ve světě kolem nás zní stále silněji jeden hlas, že žádný Bůh asi není, zatímco on je všude, daleko i blízko, a taky v nás, přátelé kurzů první pomoci, hledající zázračný lék k vyhojení všech ran a nemocí.

Jan SCHWARZ

Jak jsou na tom slovenští důchodci

RNDr. Kamil Vajnorský

kontinent, jak ukazují data OSN, problém stárnutí společnosti se dotýká dnes už také celé řady rozvojových a tzv. prahových států. Jak se s tím vyrovnat? Odpověď na otázku není a ani nemůže být obecná. Shodné mohou být ale základní principy řešení a ochota je přijmout.

V EU si o tom, jak bude vypadat důchodový systém, každý stát samozřejmě rozhoduje sám. Při národních řešeních, jak by mělo vypadat postavení seniorů ve společnosti, mohou ale významně ovlivnit i obecné standardy EU a také zkušenosti z jednotlivých členských států. ČR má nadále nejbližší ke Slovensku. Předseda Jednoty důchodců na Slovensku (JDS) RNDr. Kamil Vajnorský byl hostem 1. Sjezdu Rady seniorů České republiky. Byla to příležitost, s ním právě na toto téma hovořit. Tuto příležitost jsme samozřejmě využili.

● **Jaké problémy v současné době nejvíc trápí slovenské seniory?**

Otázky spojené se stárnutím společnosti nehybou veřejností jen u nás, ale v celé Evropě. Nestárne o všem jen starý

vyspělý

Najväčším problémom je zatiaľ neodstránené znevýhodnenie tzv. starodôchodcov, t.j. dôchodcov, ktorí išli do dôchodku do 31. 12. 2003. Dôchodcovia, ktorí išli do dôchodku po tomto termíne t.j. po 1. 1. 2004 sú značne zvýhodnení najmä výškou dôchodku, lebo od tohto termínu začal platiť nový Zákon 461/2003 Z.z. Považujeme to za diskrimináciu veľkej časti dôchodcov, ktorá zatiaľ bola odstránená len u malej časti dochodcov (cca 100 tisíc). Naším cieľom je iniciovanie takeého zákona, ktorý by vypočítaval dôchodky u všetkých dôchodcov podľa rovnakých pravidiel. Zachoval by sa pritom princíp zásluhovosti, zároveň by sa však primerane uplatnil aj princíp solidarity.

● **Co považujete osobně za největší úspěch při hájení a prosazování zájmů seniorů?**

Za veľký úspech považujeme zavedenie vdoveckého dôchodku pre mužov – vdovcov, zákonnú zmenu valorizačných pravidiel, odstránenie niektorých diskriminačných prvkov u starodôchodcov – napr. dopočet výšky dôchodku u tých, ktorí mali príjem nad 10 tisíc korún, pridanie 800 Sk mesačne časti dôchodcom, ktorí išli do dôchodku do roku 1988 a dôchodok sa im vypočítaval z redukovaného základu 3 tisíc korún, zmenu termínu valorizácie dôchodkov vždy od 1. 1. príslušného roku (doteraz to bolo k 1. 7. príslušného roku) a za-

vedenie Vianočného príspevku pre nízko príjmové skupiny dôchodcov.

● **Jak se projevilo zavedení eura na sociálním postavení důchodců ve Slovenské republice? Některá česká média předvíдалa katastrofu. Jaká je skutečnost?**

Koruny sa menili na eura podľa predom stanoveného konverzného kurzu. Spočiatku boli obavy z rastu cien po zavedení eura ako sa to stávalo v štátoch, ktoré už týmto procesom prešli. Tieto obavy sa zatiaľ nenaplnili, vzhľadom na krízu skôr pozorujeme pokles cien za tovary a služby. Seniorov sme na prijatie eura seriózne pripravili, takže až na malé výnimky nemali s tým problémy. Aby nedochádzalo k neprimeranému zvyšovaniu cien spolu so Združením slovenských spotrebiteľov seniori kontrolujú ceny a duálne zobrazovanie cien v eurách a korunách. Za významnú považujeme aj valorizáciu od 1. januára 2009, takže v priebehu pol roka sa dôchodky zvýšili o 12 %.

● **Jakým způsobem komunikuje JDS s politickou reprezentací, která ovlivňuje život starší generace?**

Komunikácia so súčasnou vládou sa v porovnaní s minulosťou podstatne zlepšila. Sme prizývaní na rokovania, kde sa riešia problémy seniorov, vyjadrujeme sa v pripomienkovom konaní k návrhom nových zákonov a vládnych nariadení najmä v sociálnej a zdra-

Bratislava na rozdiel od Prahy už zkušenost s eurem má a nepropadá hysterii

Podpis dodody mezi JDS a SD ČR

votnej oblasti. Komunikujeme priamo s poslaneckým klubom Smeru v Národnej rade SR a zdôvodňujeme naše požiadavky. V období pôsobenia súčasnej vlády vznikla aj Rada vlády pre seniorov ako poradný orgán vlády SR, v ktorej máme najpočetnejšie zastúpenie z dôchodcovských organizácií. Cieľom je tiež prebudovanie Národného programu ochrany starších ľudí, ktorý sa už v mnohých oblastiach ukazuje ako neaktuálny.

● **JDS uzavrela v rámci prosazovania zájmu slovenských seniorů i jakousi předvolební smlouvu se stranou Směr – sociální demokracie. Jak se tento postup osvědčil?**

Uzatvorená Dohoda o spolupráci nemá charakter predvolebnej zmluvy ale charakter dlhodobej Dohody o spolupráci medzi oboma organizáciami. Rieši vzájomné vzťahy na úrovni part-

nerstva. Uzavretá bola 2,5 roka pred predchádzajúcimi voľbami, keď ešte nebol jasný víťaz parlamentných voľieb. Rieši však aj situáciu po vstupe Smeru do vlády. Napr. je v nej uvedené, že po vstupe do vlády dôjde hneď k zrušeniu poplatkov u lekára a za pobyt v zdravotníckom zariadení, čo sa stalo hneď po vstupe realitou. Rieši aj vzájomné vzťahy, spôsoby komunikácie a pod. Podotýkame, že v minulosti sme oslovili aj iné parlamentné politické subjekty, zostalo to však bez odozvy. Celkove môžeme konštatovať, že nami zvolený postup sa nám osvedčil.

● **Během svého pobytu v ČR jste podepsal i dohodu o spolupráci se Svazem důchodců ČR. Co je jejím hlavním obsahem?**

Medzi našimi organizáciami už niekoľko rokov máme vytvorené priateľské vzťahy. Zástupcovia JDS boli na rokovaní v Hradci Králové, českí kolegovia na rokovaní nášho predsedníctva na Slovensku. Upresnili sme obojstranne oblasti záujmu oboch partnerov, vytvorili sme pre ňu primeraný právny rámec a pri mojom pobyte v Prahe sme ju s panom predsedom Zväzu dôchodcov ČR Ing. Pospíšilom podpísali. Jej obsahom je vzájomná komunikácia, výmena dokumentov, výmena skúseností s prácou seniorských organizácií, vzá-

jomné návštevy, práca v medzinárodných organizáciách, turistické, športové a kultúrne výmeny, účasť na podujatiach oboch organizácií a za veľmi cenné považujeme aj spoluprácu na regionálnej úrovni.

● **Mnohé problémy, které řeší senioři v ČR, SR a v dalších zemích EU jsou velmi podobné. Jaké vidíte v tomto směru možnosti efektivní mezinárodní spolupráce, která by vedla i ke společným postupům v klíčových otázkách?**

JDS je členom dvoch medzinárodných organizácií – EURAG a ESO (Európska seniorska organizácia). V súčasnosti sa nám javí pružnejšou práca v ESO. Myslíme si, že ako nové štáty EÚ sa máme čo učiť, pretože v minulosti u nás organizácie podobného typu neboli. ČR aj SR patria v týchto organizáciách medzi aktívnych členov, to však neznamená, že nemáme čo prebrať od skúsenejších. Pozitívne je, že nás berú ako rovnocenných partnerov. Svedčia o tom aj poverenia na usporiadanie podujatí týchto organizácií českými a slovenskými členskými organizáciami na území Česka a Slovenska.

**Za rozhovor poděkoval
František VONDERKA,
foto autor**

KDO JE JDS

Jednota důchodců na Slovensku (JDS) je nezávislé občanské sdružení. Je to podobně jako u mnoha českých seniorských organizací, nezávislá, samostatná právnická osoba. Do jejího postavení a činnosti mohou státní orgány zasahovat pouze v mezích zákona. JDS sdružuje občany staršího věku – důchodce bez ohledu na jejich národnost, politickou příslušnost, náboženství a sociální původ.

V současné době má zhruba 74 tisíc řádných členů, kteří působí v celkem 897 základních organizacích. Vyššími organizačními celky jsou pak okresní organizace (68), krajské organizace (8) a ústředí JDS v Bratislavě.

Kromě připomínkové činnosti k různým zákonům a organizování různých akcí, je podstatnou částí práce JDS také organizační, poradenská a osvětová činnost. Mnoho práce tak JDS odvedla například při přechodu Slovenska do eurozóny. Zavedení eura a změny, které s tím souvisely, si vyžádaly speciální přípravu zejména u slovenských seniorů. Desítky aktivistů JDS, ale také lektori ze Slovenské národní banky, ministerstva financí SR některých bank, vynaložili hodně energie, aby senioři měli v tomto směru dostatek informací a lépe zvládli přechod na euro. JDS se připojila a podepsala s vládou SR v dubnu 2008 Protokol o přistoupení k Deklaraci společenské shody zavést a používat euro ve Slovenské republice.

Jak se následně ukázalo, problémem není zavedení jiné měny, ale to,

jak tuto skutečnost vnímá a ve své zejména sociální politice reflektuje vláda. Na Slovensku se i díky JDS podařilo odvrátit negativní důsledky, o kterých se mnohdy v souvislosti se zavedením eura v ČR zmiňují česká media.

Letos se uskuteční již VIII. sněm JDS. S finanční podporou ministerstva práce a sociálních věcí vydává JDS už druhým rokem časopis Třetí vek, který senioři dostávají zdarma.

Setkání představitelů JDS s prezidentem SR jsou již pravidlem

KDYŽ NÁŠ SOUSED ZLOBÍ

JUDr. Zdeňka
VEJVALKOVÁ

právní poradna DS

V dnešní poradně se budeme zabývat problémem paní I. F. z Písku, která se na poradnu obrátila s jiným problémem, než jsou otázky dědictví. Jistě se nejedná o problém ojedinělý, proto jsem ho vybrala k zodpovězení v naší poradně. Jednoho dne i Vy můžete zjistit nemilou věc. Soused zlobí! Když se mu snažíte domluvit, nebere to na vědomí, případně své chování ještě vystupňuje a dělá vám tzv. „peklo na zemi“. Jak na něho? Možná najdete i vy odpověď v následujících řádcích. Nejprve však otázka paní I. F.:

„Bydlím v rodinném domku a náš soused dělá všechno proto, abychom vedle něho nemohli v klidu žít. K našemu plotu, který je dřevěný, nasadil popínavé rostliny, určené pro mnohem vyšší stěny, než je náš plot. Plot se tím ničí a začíná zahnívat, neboť soused tyto rostliny neustále zalévá. Obrovské výhony rostlin přepadávají plot a ničí nám řadu zákrsků, které rostou metr od plotu. Kaskáda popínavek také zastíníuje náš skleník. Druhý problém je v tom, že každou zimu nahrne na plot sníh, tam kde již plot není, odhazuje sníh na náš pozemek, protože odklízí parkovací místo na svém pozemku. Několikrát jsme se pokoušeli s ním domluvit, nejde to. Můžeme se takovému jednání bránit?“

Právní úpravu, která pomůže s tímto problémem, najdeme v občanském zákoníku v § 127. Toto ustanovení říká, že vlastník věci (tedy Váš soused jako vlastník vedlejší nemovitosti) se musí zdržet všeho, čím by nad míru přiměřenou poměrům

obtěžoval jiného nebo vážně ohrožoval výkon jeho práv. Proto zejména nesmí ohrozit sousedovu stavbu – zákon určuje postup pro případ úprav pozemku a stavby sousedem a dále uvádí, že nesmí nad míru přiměřenou poměrům obtěžovat sousedy hlukem, prachem, popílkem, kouřem, plyny, parami, pachy, odpady, světlem, stíněním a vibracemi. Nesmí nechat chovná zvířata vnikat na sousedící pozemek a nešetrně, popřípadě v nevhodné roční období, odstraňovat ze své půdy kořeny stromů nebo odstraňovat větve stromů přesahující na jeho pozemek.

Z tohoto ustanovení vyplývá, že máte právo, aby se soused zdržel vámi popisovaného jednání, zejména aby vás přestal obtěžovat stíněním. Také nesmí ohrožovat Váš majetek – plot. Nesmí na Váš pozemek bez vašeho svolení umísťovat sníh, pokud vás tím obtěžuje nad míru přiměřenou poměrům. Můžete tedy podat žalobu k soudu. Nejdříve bych však doporučovala, abyste souseda písemnou formou vyzvala, aby se popisovaného jednání zdržel a aby rostliny odstranil. Jsem toho názoru, že je lepší špatná dohoda, než parádní spor. Pokud si soused nedá říci ani poté, nezbude Vám než podat žalobu. V žalobě však musíte přesně specifikovat čeho se domáháte, jakého jednání se má soused zdržet. Také je třeba pamatovat na to, abyste se nedostala do tzv. „důkazní nouze“. Jednání souseda budete muset před soudem prokázat. Zejména budete muset prokázat intenzitu, která, jak zákon uvádí, přesahuje míru přiměřenou poměrům. Je třeba zvážit, jaké důkazy soudu předložíte – fotodokumentaci,

svědky (mnoho lidí vám bude na Vaše stížnosti „přítakávat“, ale málo jich bude chtít svědčit u soudu). Bohužel z dotazu vyplývá, že jde o dlouhodobý problém, pokud by tomu tak nebylo, mohla byste se obrátit na příslušný správní orgán (stavební úřad) s návrhem na postup dle § 5 občanského zákoníku. Tento § zní: „Došlo-li ke zřejmému zásahu do pokojného stavu, lze se domáhat ochrany u příslušného orgánu státní správy. Ten může předběžně zásah zakázat nebo uložit, aby byl obnoven předešlý stav. Tím není dotčeno právo domáhat se ochrany u soudu“. V praxi by to znamenalo, že co nejdříve poté, kdy soused zasadil popínavé rostliny a začal je zalévat a tím podmácel váš plot nebo kdy nahrnul na Váš pozemek sníh ze svého pozemku, mohla jste se obrátit na správní orgán (příslušný úřad), aby mu nařídil tento stav odstranit. Z podstaty věci však vyplývá, že se musí jednat o krátkodobý stav. Úřad ze zákona disponuje i donucovacími prostředky, pokud jeho rozhodnutí povinný neplní (např. ukládání pokut).

Pokud Vám soused svým jednáním způsobil škodu, lze ji soudně vymáhat. Teoreticky by k náhradě škody mohlo dojít domluvou mezi vámi a sousedem, což ale právě v tomto případě zjevně nebude možné.

**Právní poradnu DS vede
JUDr. Zdeňka VEJVALKOVÁ**

ČTĚTE SMLOUVY K ÚVĚRŮM!

Některé obchody lákají na nakupování bez peněz. Vybrané zboží pořídíte na splátky. Deset minut na přepážce a můžete odejít s vysněnou televizí, mobilem a nebo nábytkem. Lidé si bohužel často nepročtou smlouvu a tak až záhy zjistí k čemu se podpisem zavázali. Na co si tedy dát pozor při čerpání úvěrů?

Sporná je často takzvaná rozhodčí doložka. Rozhodčí doložka ve smlouvě znamená, že v případných budoucích sporech z této smlouvy se vzdáváme možnosti obrátit se na soud a tento spor bude řešit „nezávislý“ ale předem určený rozhodce. Rozhodce vydává rozhodnutí tzv. rozhodčí nález. Toto rozhodnutí je zároveň exekucním titulem – tedy možností, aby společnost poskytující úvěry se obrátila na exekutora a ten začal

s exekucí. To pro nás může znamenat obstavení bankovního účtu, srážky ze mzdy, obstavení movitého i nemovitého majetku. Pro poskytovatele úvěru je to nejkratší cesta, jak se dostat zpět ke svým penězům. Protože spotřebitelé v těchto případech podepisují tzv. adhezní smlouvy (předem předtištěné smlouvy) a nemají tudíž žádný vliv na obsah těchto smluv, často ani při podpisu nevědí, že smlouva obsahuje rozhodčí doložku. Je to často z důvodů, že ustanovení o rozhodčí doložce je uvedeno na x-té stránce a většinou hodně malým písmem. Proto jediná rada: čtete celé smlouvy a pokud se vám něco nezdá, nepodepisujte.

Odstoupit od úvěrové smlouvy mohou spotřebitelé pouze při splnění zákonných důvodů pro odstoupení od

smlouvy. Což v praxi není tolik reálné (důvody pro odstoupení: tíseň, uvedení v omyl apod.). Tato praxe by se však měla v příštím roce zlepšit. V současnosti totiž existuje již vládní návrh nového „zákonu o některých aspektech sjednávání spotřebitelského úvěru“, který právě možnost odstoupení umožní. Spotřebitel bude mít podle této úpravy právo na odstoupení od smlouvy ve lhůtě 14 dnů od podpisu smlouvy a to bez uvedení důvodů.

Toto právo pro spotřebitele pramení z již platné směrnice EU. Lhůta pro implementaci této směrnice do národních právních řádů končí v polovině příštího roku. Tak snad také my v ČR splníme tuto povinnost a částečně se tak zlepši situace pro spotřebitele.

**Mgr. Eva STRNADOVÁ,
SOS – sdružení obrany spotřebitelů,
www.spotrebitel.info**

ČERVENEC ODMĚŇUJE PILNÉ ZAHRÁDKÁŘE

Červenec je nejteplejším měsícem v roce, zároveň je však také obdobím náhlých srážek a průtrží mračen. Co nás čeká na zahradě?

OVOCNÁ ZAHRADA

V červenci nastává i ve vyšších, chladnějších polohách čas sklizně většiny druhů drobného ovoce. Očešme také višně. U višně je nevhodné vytrhávat se stopkou i pupenové lůžko. Stopku proto odstříhneme nůžkami tak, aby větve zůstaly obrostlé. O zbytky stopek, které později samovolně vypadnou, se již

nemusíme dále starat. Po sklizni jahod odstraníme šlahouny jahodníků, aby rostliny zbytečně nevysilovaly. Keřky je dobré ošetřit přípravkem proti houbám. Postřiku se nevyhneme ani u angreštu a rybízu. Proti houbám chráníme také révu vinnou, které musíme navíc vyvazovat letorosty. Ovocné stromy za suchého počasí zaléváme sice méně často, ale o to vydatněji, aby

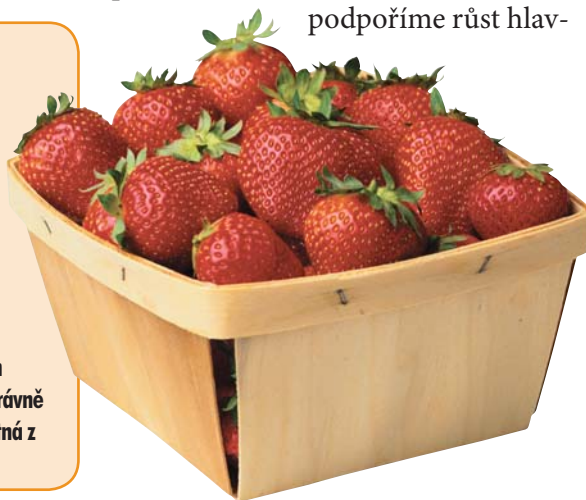
se vláhla dostala až ke kořenům. Ze stromů odstraňujeme poškozené a zakrnlé plody. Ovocné stromy ošetřujeme proti mšicím, sviluškám, obalečům, padlí a fyziologické skvrnitosti. Pravidelně sbíráme spadlé a hnilé ovoce. Větve, na kterých je mnoho plodů, podpíráme, aby nedošlo k jejich zlomení. Aby se větve neodřely, vkládáme mezi ně a podpěru gumovou podložku. V první polovině července je důležité u mladých stromů provést letní řez. Tímto zásahem podpoříme růst hlav-

SOUTĚŽ: VÍTE TO?

Na jiném místě Doby seniorů píšeme o doplňku stravy s názvem Biopron® 9. Složky tohoto přírodního přípravku pomáhají odstranit nepříjemné zácpy a průjmý. Kolik obsahuje Biopron® 9 probiotických kmenů? Nejistíte-li odpověď v textu, zavolejte přímo a ZDARMA do společnosti VALOSUN na číslo 800 17 16 17. Milé operátorky této společnosti vám určitě rády poradí.

- a) 9
b) 12

Vyberte správnou odpověď a napište nám ji na známé adresy do 20. července. Tři autoři správných odpovědí získají po jednom balení Biopron® 9. Správná odpověď z minulosti: a) brusinka kanadská. Správně odpověděli, štěstí při losování měli a ceny od společnosti Valosun tentokrát dostanou Milena Novotná z Olešnice, Josef Pilnáček z Hradce Králové a Žofie Kvasničková z Prahy.

POMOC Z PŘÍRODY

DIVIZNA VELKOKVĚTÁ (Verbascum thapsiforme)

Divizna velkokvětá je rozšířená v Evropě, roste na kamenitých svazích v úvozech a pasekách. Za suchého počasí se sbírá jen květní koruna s tyčinkami bez kalichu od května do září. Květy se suší uměle, teplota nesmí překročit 50°C. Divizna se používá při kašli, zánětu průdušek, chrapotu a při astmatické bronchitidě. Zevně se používá při běrcových vředech, hemeroidech.

Příroda je opravdu velkou lékárnou, která velmi často dokáže úspěšně nahradit uměle vyrobená léčiva. Jen je potřeba vědět, jak na to. V DS jsme se rozhodli přinášet příslušné návody. Dnes tedy začínáme a jak jinak než diviznou:

Diviznový sirup

Potřebujeme: hrst květů divizny velkokvěté a pískový cukr. Diviznu dáme do litrové sklenice a posypeme cukrem, takto střídáme vrstvy, až naplníme sklenici. Necháme 5 dní stát a poté scedíme. Sirup necháme napěnit a potom stočíme do láhve

a zazátkujeme. Při onemocnění průdušek užíváme několikrát denně 1 polévkovou lžici.

Na bolesti v krku, angínu, chřipku lze také úspěšně použít:

Česnekový obklad

250g měkkého tvarohu dáme rozehrát a pak do teplé hmoty vmícháme 5 velkých utřených stroužků česneku. Vzniklou kaši nanese na gázu a přiložíme na 2 hodiny na krk. Zároveň je třeba kloktat šalvějovým nálevem, který je vhodný zejména pro děti, protože není nechutný a nepálí. A nic se nestane, pokud ho dítě trochu spolkne.

Šalvějový nálev

2 až 3 lžičky šalvějových lístků přelijeme 250ml vařící vody a necháme 15 minut louhovat. Při zánětech hrtanu a sliznice dutiny ústní je třeba vypít 3x denně před jídlem jednu malou sklenku nálevu a každé 3 hodiny několik minut kloktat.

Česnekový sirup

Smícháme prolisovaný česnek se stejným množstvím medu nebo cukru a necháme půl dne stát. Směs se přelije na pánev, zahřeje a na mírném ohni míchá, dokud se cukr nerozpustí. Po vychlazení směs přecedíme přes sítko a

nalijeme do tmavé lahve s uzávěrem. Užívají se 2 lžičky 3krát denně při nachlazení a při chřipce.

Kloktadlo z máty, šalvěje a heřmánku

Účinné kloktadlo při silné bolesti v krku se připravuje jako nálev z máty peprné, šalvěje a květu heřmánku. Je třeba kloktat co nejčastěji, nejlépe každou půlhodinu.

Cibulový elixír

Větší cibuli nakrájíme nahrubo, přelijeme 0,5l kvalitní pálenky a necháme louhovat 10-14 dní. Po přecedění uchováme extrakt v malých lahvičkách. Užívá se při nachlazení a chřipce 1 až 2 lžičky denně.

Odvar z anděliky

2 lžičky kořene anděliky lékařské krátce povaříme ve 250ml vody a pak ještě ponecháme pod pokličkou 15 minut odstát. Pije se při zánětu horních cest dýchacích vlažný, při zažívacích potížích chladný 2 šálky denně.

Česnekový odvar

Při náhlé horkosti pomáhá užívat 3krát denně lžici odvaru. Připravuje se z rozstrouhaného česneku zalitého vodou a oslazeného cukrem vše ve stejném množství. Krátce se povaří. Sirup se musí skladovat v chladnu.

ního výhonu a současně kosterních větví. Obvykle zkrátíme za třetím listem výhony, které směřují do středu koruny, případně odstraníme až na větvní kroužek i konkurenční výhony.

ZELENINOVÁ ZAHRADA

V červenci máme stále ještě čas sklídit poslední jarní zeleninu a také je to pravé období k péči o letní druhy, které sklídíme za dva až tři měsíce. Opozdlci mohou ještě teď vysévat letní hlávkový salát, kadeřávek, ředkev, vodnici, červenou řepu a z předpěstované sadby i čínské zelí. Mimořádnou péči bychom měli věnovat snadno pěstitelnému póru a také pastináku. Pór musí mít dostatek místa k rozrůstání, jednotlivé rostliny by proto od sebe měly být vzdálené zhruba 15 cm. Pastinák, který může v kuchyni nahradit petržel, celer a dokonce i mrkev, musíme v červenci znovu projednotit. Je třeba vyvazovat hlavní výhony rajčat k oporám a ty postranní vylamovat. To by se nemělo provádět pomocí nože, ale pouze prsty. Přivazování je třeba udělat volnější, protože hlavní výhony budou ještě sílit. Okurky, papriky a rajčata chráníme proti mšicím, třásněnkám a molicím, celer proti houbové skvrnitosti a pozdní košťálovou zeleninu proti plodomorci zelné.

OKRASNÁ ZAHRADA

V červenci se na zahradě můžeme pokochat pohledem na kvetoucí ibišky,

hortenzie, třezalky, kopretiny, levandule, kosatce, lekníny, muškáty, jiřiny, lilie nebo slunečnice.

Kvůli vysokým teplotám věnujeme zvýšenou pozornost květinové závlivce. Vydutně zavlažujeme především druhy vysazené na jaře, které je také vhodné přihnojovat. Zaléváme také skal-

ku a vydutně zavlažujeme samozřejmě i trávník. Zvláštní

péči je třeba věnovat růžím. Je pravý čas k jejich očkování a řízkování. Odstraňujeme také jejich odkvetlé květy.

Velkokvětým růžím odstříháme květ i s dvěma horními listy a mnohokvěté zkrátíme těsně pod květenstvím. Růže musíme v tomto období chránit proti černé skvrnitosti listů a padlí. V červenci také přepichujeme dvouletky, které jsme vysadili v květnu a v červnu. Vyryjeme cibulky tulipánů a narcisů, očistíme je, osušíme a uložíme v suchu a teple. Na podzim

je potom můžeme znovu vysadit. Cibulky je ale také možné zasadit i po krátkém proschnutí. Vyšší rostliny kvetoucí na podzim přivazujeme ke kolíkům, aby je nepoškodil vítr.

Připravuje Zdeněk LESÁK

DOBŘÉ RADY NAD ZLATO

Před odjezdem na delší zotavenou, zejména do zahraničí, zeleninové a květinové záhony pečlivě vyplejte, vydutně je zalijte a namulčujte nasekanou trávou. Vydrží bez vaší péče i několik týdnů.

Každý zahrádkář se zlobí, pokud se mu do jeho království nastěhují šneci. Jak tyto slizouny donutit emigrovat? S použitím chemických přípravků – to je hotová válka! Šneci však můžete odehnat i bez chemie, musíte ale vědět, co jim chutná a co ne. Pochoutkou jsou pro ně funkíe či bergénie, proto ohrožené druhy rostlin kombinujte s takovými, které nemají příliš v lásce. Patří mezi ně čechravy (Astilbe), svatoliny (Santolina), kontryhely (Alchemilla), astry (Aster), orlíčky (Aquilegia), hřebíčky (Dianthus), barvínek (Vinca minor), pivoňky (Paeonia), pupalky (Oenothera), levandule (Lavandula) či tymián (Thymus).

TRPÍTE ZÁCPOU? UŽ NEMUSÍTE!

Znáte to. Břicho máte nafouknuté, na velké jste nebyli snad už týden, zkrátka, pocity nenejpříjemnější. Anebo naopak – prohání vás to tak, že se bojíte vzdálit od toalety, aby nedošlo k „nehodě“? Nejste v tom sami, podobné těžkosti trápí asi dvě třetiny lidí! Nechcete patřit mezi ně? Využijte nejžádanější probiotický přípravek BIOPRON® 9. Miliardy „přátelských“ bakterií – probiotik, které osídlí trávicí trakt už po spolknutí prvních tobolek, vám přinesou úlevu od zácpy i průjmů. Máte dobré trávení, ale řekli jste si, že očištná kúra by nebyla od věci? Tak to zřejmě víte, že organismus účinně odbourává odpadní látky jen tehdy, když je střevní mikroflóra zdravá. Probiotické kultury vám k ní pomohou. Pro případ akutních průjmů je připraven Biopron® FORTE, unikátní přírodní přípravek, který působí spolehlivě a nezatěžuje organismus. Doplňky stravy BIOPRON® 9 a Biopron® FORTE koupíte bez receptu v každé lékárně. Více informací ZDARMA na 800 17 16 17 nebo na www.biopron.cz.

Jaký digitální fotoaparát vybrat?

Do redakce dostáváme i v souvislosti s naší fotosoutěží na téma *Emoce léta 2009* dopisy, ve kterých píšete, že byste si chtěli koupit nový, tentokrát ale již digitální fotoaparát. Žádáte nás o radu, jaký přístroj vybrat. Není to nic jednoduchého, na trhu je celá řada přístrojů. Jako u všeho záleží na zkušenosti a na tom, co chcete s fotoaparátem dělat. Důležitá kritéria, podle kterých se rozhodovat: cena, rozlišení, typ paměťové karty, rozměry, automatické/manuální nastavení, optický zoom...

REKREAČNÍ FOCENÍ

Pro rychlé focení na dovolené, posílání fotek emailem, vyvolání v běžném rozměru nebo obrázku na zeď s důrazem na dobrý obsah snímku, nikoliv nutně kvalitu. Pro pohodlné nošení kamkoliv.

- Cena: 1500 – 5000,- Kč
- Rozlišení: 4 megapixely (Mpix) a výše
- 3x optický zoom
- Libovolný typ paměťové karty
- Plně automatické zaostření a blesk
- Kompaktní velikost

Nebudete mít možnost příliš toho nastavovat, vše bude automatické a nemusíte tudíž vědět, co je to ohnisková vzdálenost, ISO atd. Díky kompaktní velikosti si fotoaparát budete moci vzít kamkoliv. Při výběru doporučujeme kovové tělo, které přežije i při nošení bez pouzdra.

POLO-AMATÉR

Nejsem sice profesionál, ale občas si chci se snímkem pohrát, kvalitně ho vytisknout. Práce na počítači mi není cizí a chci si vybrané fotografie upravit, oříznout, atd.

- Cena: 5000,- Kč a výše
- Rozlišení: 6 Mpix a výše
- 5x optický zoom
- Libovolný typ paměťové karty
- Možnost přepnout na manuální nastavení expozice, ISO, barev, ...
- Stále ještě kompaktní, ale už se nepodobá kreditní kartě

KOLIK MEGAPIXELŮ?

Prodejci často píší megapixely velkými písmeny, protože jde o číslo, kterým se dá zapůsobit. Není sporu, že rozlišení je velkým rozhodovacím kritériem, mnohdy ovšem přeceňovaným. Určitě není pravda, že fotoaparát s vyšším rozlišením dělá nutně kvalitnější snímky, než-li ten s nižším.

Klíčovým faktorem je i kvalita optiky.

Rozlišení v megapixelech je vlastně vynásobením výšky a šířky snímku v obrazových bodech (tedy z kolika milionů bodů je snímek složen). K prohlížení snímku na běžném monitoru (1024x768) by vám tedy prakticky stačilo 0,8 Mpix. Pokud ze snímku ovšem budete chtít udělat výřez a použít jej jako novou fotografii, bude již příliš malá.

Zcela jinak je to pak při tisku. Obraz složený z jednotlivých bodů (pixelů) musí po vytisknutí vypadat hladce

a pixely nesmějí být rozeznat. Zde je přibližný výčet, kolik Mpix potřebujete na tisk fotky v dané velikosti:

- 10x15 cm = min. 2 Mpix
- 20x15 cm = min. 4 Mpix
- 24x18 cm = min. 6 Mpix
- 28x21 cm = min. 8 Mpix

Uvažte tedy, na co budete výsledné snímky používat. Každý megapixel navíc se totiž projeví v ceně fotoaparátu. Každý fotoaparát má své maximální rozlišení, ale samozřejmě můžete kdykoliv nastavit rozlišení nižší. Tím šetříte paměť na kartě, čím vyšší rozlišení, tím více místa vám každý snímek zabere.

Závěrem připomínáme, že na příspěvky do naší fotosoutěže *Emoce léta 2009* čekáme do **30. září**.

(red)

Náhrada za ztrátu výdělků

V roce 1981 jsem utrpěl pracovní úraz, následkem něhož mi byla amputována levá dolní končetina pod kolenem. Byl mi přiznán částečný invalidní důchod. Po zdlouhavém soudním projednávání (až do r. 93) mi byla přiznána renta jako náhrada za ztrátu na výdělků po pracovním úrazu. Tato renta mi byla pravidelně vyplácena až do roku 98. Po vytunelování firmy, která mi rentu vyplácela, jsem byl přesunut k firmě, která byla ochotná dále platit, ale neměla z čeho. Po dalších soudech mi od roku 2008 začala být opět vyplácena renta a dosud je (prostřednictvím České kooperativy). Letos v lednu jsem byl hospitalizován s vyhrzlou plotýnkou a v současné době jsem po operaci páteře se zatím nepřesvědčivým výsledkem v pracovní neschopnosti. Postižena je zdravá noha a to v rozsahu pohybu a citlivosti. Nikdy jsem nebyl nezaměstnán, ale může se stát, že svoji profesi nebudu moci dál vykonávat a přijdu o práci nebo mi bude přiznán plný invalidní důchod. Má otázka: Bude mi vyplácena renta ve stejné výši, pokud přijdu o práci? Bude mi vyplácena renta i nadále, pokud budu pobírat plný invalidní důchod? K.V.

JUDr. Stanislav
GROSPÍČ

R o z u m í m - l i dobře dotazu, týká se pracovního úrazu, na základě kterého je vyplácena náhrada za ztrátu výdělků. Náhrada za ztrátu výdělků přísluší podle ustanovení § 371 zákoníku práce zaměstnanci ve výši rozdílu mezi průměrným výdělkem před vznikem škody a výdělkem dosahovaným po pracovním úrazu nebo po zjištění nemoci z povolání s připočtením případného plného nebo částečného invalidního důchodu pobíraného z

téhož důvodu. Náhrada se poskytuje do konce kalendářního měsíce, v němž zaměstnanec dovršil 65 let věku nebo do data přiznání starobního důchodu z důchodového pojištění. Od 1. ledna je pak provedena změna zákonem č. 306/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, týká se to vypuštění slov plné nebo částečné invalidity a hovoří se obecně o invaliditě.

JUDr. Stanislav GROSPÍČ
(autor pravidelně přispívá do internetové poradny, kterou najdete na adrese www.kscm.cz v sekci Pomoc občanům)

ALEXANDROVCI OKOUZLILI PRAHU

Alexandrovci sklízeli dlouhé ovace.

Desítky, možná stovky zoufalců před Tesla Arénou v Praze-Holešovicích, na které nezbyly lístky a kteří se je snažili – většinou ovšem marně – odkoupit od šťastnějších návštěvníků koncertu populárního ruského armádního uměleckého souboru, který v Praze vystoupil v rámci svého letošního evropského turné. Samotný koncert začal oproti programu o čtvrt hodiny později, protože pořadatelé nezvládali nával, a účinkující se proto rozhodli počkat, až se do haly dostanou všichni vstupenkami vybavení diváci. Kromě Prahy u nás Alexandrovci hráli a tančili také v Karlových Varech, Jihlavě, Pardubicích, Olomouci a Ostravě.

Pražská Tesla Aréna byla nabita lidmi až ke střeše, pod kterou panovala výborná nálada, stupňující se s každou minutou perfektně připraveného vystoupení. Zazněly známé vojenské písně, legendární Svátá válka, oblíbené ruské národní hity Kalinka a Kaťuša, ale i španělské či italské

písně či česká Lady Karneval, po jejímž doznění interpretovi za bouřlivého potlesku poblahopřál i Karel Gott, sedící na čestném místě v první řadě. Známych tváří bylo na strhujícím koncertu více, např. náš první kosmonaut Vladimír Remek, režisér Zdeněk Troška a další osobnosti.

Osobně mně mile překvapila velká účast mladých lidí. Jak se zdá, tupá a zaslepená propaganda, odmítající šmahem vše ruské, se u mladých už nesetkává s očekávanou odezvou. A to je jen dobře.

Velké ovace sklídl i dorost souboru, dětský sbor Mladí Alexandrovci, který na letošním evropském turné začíná svoji zahraniční premiéru. V Praze – a i to je symbol – během pobytu navázali kontakty s jedním z místních chlapeckých sborů a dohodli se na vzájemné spolupráci. Potlesk tisíců dlaní ve vyprodané hale si užívali i čeští hosté koncertu Petr Kolář a Eva Pilarová. I oni přispěli k tomu, že nálada v hale přerostla doslova v nadšení,

z něhož se téměř vytratil pojem času. Jenže vše má svůj konec a platilo to i o báječném vystoupení Alexandrovců v Praze. Lidé si ovšem ovacemi ve stoje vynutili přidavek v podobě Podmoskevských večerů. I ten většina diváků absolvovala ve stoje a někteří i zpívali.

DS byla mediálním partnerem vystoupení Alexandrovců v ČR. Díky tomu mohli koncerty navštívit i výherci našich čtenářských soutěží. Na koncert v Praze pak DS premiíou vstupenku pro dva přidal kosmonaut Remek, který nad vystoupením souboru v ČR převzal záštitu. Soubor o prémii byl velký, nakonec vyhrála (jak uvádíme na jiném místě) paní Jana Vacková z Prahy. Ceny útěchy v podobě portrétu s vlastnoručním věnováním a jak jsem se dověděl i s dalším malým osobním dárkem od Vladimíra Remka dostanou Jarmila Görnerová z Klatov, Lubomír Trojek a Zdenka Pavelková z Opavy, Štěpánka Chaloupková z Teplíc a František Brejcha z Prahy. (red)

DÁREK OD ZDENKY

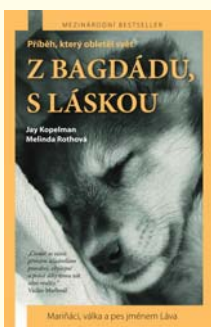
Rozhovor se Zdenkou Lorencovou v minulém čísle Doby seniorů měl a ještě má značný ohlas.

Do redakce dostáváme řadu dopisů, mnoho jejich autorů Zdenku děkuje za hezká slova a drží jí palce, aby po letech bojů s různými problémy její návrat do světla ramp byl úspěšný. Lenka sice už opět úspěšná je, píše znovu pro děti, vystupuje na koncertech i v divadle, ale když jsme ji o ohlasu u čtenářů informovali a předali jí i některé dopisy, měla velkou radost a byla zjevně dojatá. Nezůstalo ale jen u toho: za dopisy nám věnovala tři CD se svými nejúspěšnějšími písničkami. Prý čtenářům DS pro radost. Ale jak na to? V časopise CD poslat nemůžeme, je to technicky nemožné, nejsme rozhlas. Všem čtenářům CD poslat také nemůžeme, namnožení by nás v redakci finančně zruinovalo a navíc je to zakázané. A tak jsme se rozhodli, že o dárek od Zdenky Lorencové se bude soutěžit. Do soutěže o hudební CD se můžete zapojit tak, že nám napíšete alespoň jeden název některé ze Zdenčiných písniček. Na odpovědi čekáme na známých adresách do 20. července. (fav)

PŘÍTEL ČLOVĚKA UPROSTŘED VÁLKY

Irák, město Fajjulah. Američtí marínici vtrhli do domu, kde se měli skrývat povstalci. Povstalci nikde. V tom se ozval podivný zvuk. Vojáci zvedli odjištěné zbraně, prsty na spouštích. Ve spáncích buší krev bohatá na adrenalin. Najednou přišla úleva... Protivníkem v tomhle bohem zapomenutém místě stojícího v rozvalinách biblického Edenu nebyli povstalci. Stálo proti nim malé, špinavé a zaprášené štěně, bojující se svým strachem a odvahou zároveň a zoufale toužící po podrbení za ušima. Skutečný příběh, který vypráví velitel marínáků Jay Koppelman a který se stal světovým bestsellerem v češtině jako Z Bagdádu, s láskou vydává IFP Publishing za 279,- korun.

knižní okénko DS

NOVINKY

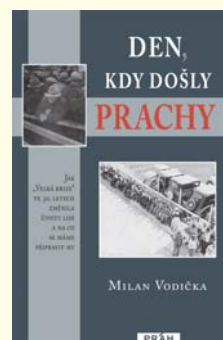
10 NEJPRODÁVANĚJŠÍCH

- (-) Dick & Felix Francisci: Talár a dres, 249,-
- (-) Ivetta Toušlová a kol.: Toulavá kamera 8,
- (-) Tomáš Sedláček: Ekonomie dobra a zla, 299,-
- (2.) Barbara Nesvadbová: Brusinky, Brána, 249,-
- (-) Petr Šabach: Škoda lásky, 199,-
- (-) Dan Brown: Andělé a démoni, 298,-
- (-) Ivan Kraus: Kdybys nebyla, vymyslím si tě, 89,-
- (1.) Bible, překlad pro 21. století, Biblion, 250,-
- (-) Stieg Larsson: Muži, kteří nenávidí ženy, 349,-
- (10.) Zdeněk Svěrák: Povídky, 249,-

Tuto rubriku vydáváme ve spolupráci s knihkupectvím Kanzelsberger.

CO VŠECHNO PŘINESLA RECESE

Hospodářská krize. Snad nejskloňovanější slovní spojení současnosti. Možná stojí za to podívat se podrobněji na Velkou krizi 30. let minulého století. Tušili jste, že právě ona podnítila rozvoj marketingu a reklamy, nebo dokonce dnes i tak běžné věci, jako antikoncepce? Stovky strhujících lidských příběhů té doby přináší kniha známého publicisty Milana Vodičky Den, kdy došly prachy - Jak velká krize ve 30. letech změnila životy lidí a na co se máme připra-

vit my. Knihu, jejíž křest se konal 22. června v pražském Paláci knih Luxor a za kmotry ji byli spisovatel Arnošt Lustig a ekonom Tomáš Sedláček, vydalo nakladatelství Práh a sto-
jí 269,- korun.

LÁZNĚ SI VÁŽÍ SENIORŮ

Tato budova už v době svého otevření v roce 1912 patřila k tomu nejlepšímu, co mohla lázeňská Evropa nabídnout.

Letos to už je 135 let, kdy v roce 1864 v půlkilometrové hloubce na dole Svornost při dobývání rudy vytryskl silný pramen vody, která postupně zatopila šachtu. Voda, která horníky nejen osvěžovala, ale poskytovala i úlevu jejich zmoženým tělům. Nikdo ale netušil, že to bude právě ona, která proslaví Jáchymov jako město lázeňské. To přišlo až po objevu, který učinila Marie Curie-Sklodowská v jáchymovském smolinci. Lázeňství se v Jáchymově zrodilo roku 1906. Letos zde koncem května akciová společnost Léčebné lázně Jáchymov slavnostně zahajovala už 103. lázeňskou sezónu. Součástí byl průvod městem, přehlídka automobilových veteránů, vystoupení mažorettek, ukázky starých řemesel, rytířské souboje, koncerty hudeb a další atrakce. Po promenádě se vedle Madame Curie v dobovém obleku procházeli i další „dvojníci“ osobností, které lázně navštívily v dobách jejich největší slávy. Tu zažily v období mezi světovými válkami. Jáchymovské lázeň-

ské hotely jako Raduim Kurhaus (dnes Radium Palace), patřily k tomu nejlepšímu, co mohla Evropa v té době nabídnout.

Období po druhé světové válce bylo negativně ovlivněno prudkým rozšířením těžby uranu, která poznamenala pověst i vzhled města a proslulost lázní vzala za své. Změnu k lepšímu přineslo teprve ukončení těžby uranu počátkem šedesátých let a město i lázně se znovu otevírají veřejnosti i světu. Bylo vybudováno moderní sanatorium akademika Běhounka a po dalších sedmácti letech lázeňský ústav Curie. Po roce 1989 záruka jisté budoucnosti a dalšího rozkvětu přišla s novým majitelem, kterým se stala akciová společnost Léčebné lázně Jáchymov. Ta stomilionovými investicemi zařídila rekonstrukci lázeňského dolu Svornost a jeho pramenů, modernizovala Radium Palace a další lázeňské domy. Cílevědomou prací vrací lázním opět světovou proslulost. Velkou část lázeňských hostů v Jáchymově tvoří seniorky

a senioři. Právě na toto téma DS hovořila s obchodní ředitelkou společnosti, Ing. Janou Vaňkovou.

● Jaký význam má pro Lázně Jáchymov seniorská klientela?

Každoročně přivítáme v jáchymovských lázních na léčebných pobytech kolem 20 tisíc hostů, z toho 60 % tvoří tuzemští klienti. Jedná se převážně o seniory, kteří přijíždějí na komplexní nebo příspěvkovou léčbu zaměřenou na onemocnění pohybového aparátu. Více než polovina hostů se u nás léčí opakovaně, což je jasným výrazem jejich spokojenosti s výsledky radonové léčby. Spolupracujeme se všemi zdravotními pojišťovnami, se Svazem důchodců ČR a dalšími seniorskými organizacemi, se svazem diabetiků a klubem bechtěreviků. Nabízíme také cenově zvýhodněné rekondiční pobyty pro Svaz zdravotně postižených a Svaz tělesně postižených. Dlouhodobě věnujeme tuzemskému trhu maximální pozornost a vážíme si věrnosti svých hostů.

● Můžete jmenovat příklady akcí pro zpříjemnění pobytu právě této skupiny lázeňských hostů?

Ve všech našich lázeňských hotelech pracují programové specialistky, které mají na starosti volný čas lázeňských hostů. Organizují pěší vycházky do okolí, autobusové výlety, kulturní programy včetně hudebních produkcí v altánku v lázeňském parku v letním období. Rovněž zajišťují půjčování knih. Každý týden rovněž pořádáme taneční odpoledne a večery s živou hudbou. Myslíme i na hosty méně pohyblivé – náš mikrobús zajišťuje dopravu mezi jednotlivými hotely a všechny programy jsou tak přístupné opravdu všem.

● Kdo přijede do Jáchymova, už na první pohled vidí, jak se jeho lázeňská část neustále mění k lepšímu. To samozřejmě také něco stojí, odkud na to lázně berou? Všiml jsem si, že např. nový bazén se staví s podporou EU. Co to znamená konkrétně?

Naše akciová společnost dosahuje dlouhodobě velmi dobrých ekonomických výsledků. Většina z realizovaných zisků se reinvestuje – vrací zpět do firmy. Snažíme se o permanentní zlepšování všech služeb pro naše hosty, ať už jde o nové interiéry ubytovacích částí, nové druhy procedur či o novinky v lázeňské infrastruktuře jako je hudební altánek v parku, vodopád či jezírko. Kromě vlastních finančních zdrojů využíváme

v současné době možnost získat další prostředky z evropských fondů – konkrétně z Regionálního operačního programu NUTS II Severozápad. V letošním roce jsme již dokončili rekonstrukci ubytovací části lázeňského hotelu Akademik Běhounek, celý projekt přišel na téměř 66 milionů korun. Uznatelné náklady, tedy ty, na něž můžeme dostat 40% dotaci, jsou pak takřka 55 milionů. Zda tyto peníze dostaneme, se však dozvíme někdy v polovině července. V listopadu nás čeká slavnostní otevření Aquacentra Agricola. Na tuto akci jsme již získali 26 milionů korun v rámci ROP NUTS II Severozápad.

● **Co se pro lázeňské hosty připravuje do budoucna? Nyní nemyslím jen ty starší, byť především je...**

Zcela jistě největším překvapením bude právě nové Aquacentrum Agricola.

Přístavba bazénu velmi citlivě navazuje na naši nejstarší lázeňskou budovu a vytváří zcela novou dominantu lázeňského parku. V aquacentru budou k dispozici 2 plavecké dráhy o délce 25 m, vodní atrakce, Kneippův chodník, rehabilitační bazének, tobogán, venkovní terasa, finská sauna, parní box, dětský bazének se skluzavkou. Věřím, že z této novinky budou mít radost nejen naši stávající hosté ale také ti, kteří dosud krásy Jáchymova a malebné krušnohorské přírody dosud neobjevili a hledají místo pro odpočinek a relaxaci.

Za rozhovor a potvrzení skutečnosti, že skutečně odpovědní ne jenom chápou problémy spojené se stárnutím společnosti, ale reagují na ně i ve své práci, poděkoval František Vonderka. Foto ze zahájení lázeňské sezóny pořídil autor.

TIPY LETEM

Z programu vlastivědných vycházek Pražské informační služby v červenci jsme vybrali:

1. stř. Kostel P. Marie pod řetězem. Výklad o historii řádu maltézských rytířů spojený s prohlídkou kostela a rezidence maltézských rytířů. POZOR – omezený počet účastníků na 50 osob. Začátek ve 14.00 před vchodem do kostela. Vstup 50 Kč.

4. so. Klášter Na Slovanech neboli v Emauzích. Celková prohlídka zahrnuje návštěvu ambitu s gotickými freskami, refektáře, Císařské kaple a kostela Panny Marie, sv. Jeronýma a slovanských patronů. Začátek ve 14.00 před vstupem do objektu z Vyšehradské ulice č.49. Vstup 50 Kč + vstupné do kláštera 30/20 Kč.

5. ne. Vyšehrad. Vycházka po areálu začíná prohlídkou kapitulního chrámu sv. Petra a Pavla, pokračuje připomínkou národního pohřebiště významných osobností české vědy a kultury, a návštěvou kasemat, podzemních chodeb někdejší barokní pevnosti. Začátek ve 14.00 před kostelem sv. Petra a Pavla. Vstup 50 Kč. (obdobná akce také 25., začátek v 15.00)

Břevnovský klášter. Celková prohlídka klášterního areálu včetně barokní bazi-

liky sv. Markéty, románské krypty a budovy prelatury. Začátek v 15.00 před bazilikou (tram. č. 22 „Břevnovský klášter“). Vstup 50 Kč + vstupné do objektu 50/30 Kč.

11. so. Kostel sv. Jakuba na Starém Městě. Prohlídka klášterní baziliky a vybraných částí konventu s výkladem o historii kláštera minoritů. Začátek ve 14.00 naproti kostelu v ulici Malé Štupartské. Vstup 50 Kč.

12. ne. Hotel International v Dejvicích. Vycházka z cyklu „Prahou tisíciletou“ přiblíží stavbu se slavnou filmovou minulostí, která je typickou ukázkou stylu socialistického realismu. POZOR – omezený počet účastníků na 30 osob. Začátek ve 14.00 před vchodem do hotelu. Vstup 50 Kč.

18. so. Od Heydrichovy zatáčky k Rokytce. Vycházka se zastavením u nově odhaleného pomníku operaci Antropoid, u rokokového zámku v areálu nemocnice na Bulovce, na starém libeňském hřbitově a kolem přírodní památky Bílá skála k ústí potoka Rokytky do Vltavy. Začátek v 15.00 na stanici tram. č. 10, 24, 25 „Bulovka“. Vstup 50 Kč.

19. ne. Kde sídlila bájná Kazi? Mokropsy, Kazín, Jíloviště s pěší trasou cca 6 km. Začátek na stanici „Jíloviště, Cukrák“ po příjezdu aut. č. 321, který odjíždí od metra B „Smíchovské nádraží“ ve 13.00. Vstup 50 Kč.

Poutní místo Loreta. Prohlídka areálu (ambity, kostel Narození Páně, Svatá chýše, klenotnice). POZOR – omezený počet účastníků na 35 osob. Začátek akce ve 14.00 před vchodem do objektu na Loretánském náměstí. Vstup 50 Kč + jednotné snížené vstupné do Lorety 90 Kč.

23. čt. Královskou zahradou do Jeleního příkopu na Masarykovu vyhlídku. Nejen Zpívající fontánu, moderní oranžerii a průchod pod Prašným mostem poznáme na vycházce. Začátek ve 14.00 na stanici tram. č. 22 „Královský letohrádek“. Vstup 50 Kč

25. so. Novoměstská radnice. Prohlídka vybraných prostor radnice u příležitosti 590. výročí první pražské defenestrace, spojená s procházkou po okolí. Začátek ve 14.00 před vchodem do radnice na Karlově náměstí. Vstup 50 Kč + vstupné do objektu 50/25 Kč.

26. ne. Z Dřevčic na Jenštejn. Vycházka nás zavede k bývalé tvrzí a kostelu sv. Bartoloměje, na náves s řadou barokních statků. Odtud pak ke zřícenině hradu Jenštejn. Začátek na autobusové zastávce v Dřevčicích po příjezdu autobusu č. 367, který odjíždí od metra B „Černý most“ v 8.55. Vstup 50 Kč.

Vycházky se konají, sejde-li se nejméně deset účastníků.

(red)

ZAČOUZENÉ STROJE I BÍLÉ SPODNÍ PRÁDLO

Ve skanzenu Solvayovy lomy neda- leko Berouna se 13. června uskutečnila akce, která jistě potěšila všechny mi- lovníky motorů. Konal se tu už VI. ročník setkání přátel a sběratelů sta- bilních motorů, traktorů a parních strojů s názvem Rotující setrvačníky. Jde o největší akci svého druhu u nás. V areálu lomařského skanzenu „Sol- vayovy lomy“, který provozuje Společ- nost Barbora.

Ta vznikla v roce 1993 a založili ji mladí lidé, kteří se do té doby věnovali různým činnostem jako je ochrana pří- rody, speleologie, montanistika, staré stroje a podobně. Popudem k založe- ní vlastního občanského sdružení byla myšlenka vytvořit v opuštěném vápencovém lomu muzeum v přírodě – skanzen, který bude dokumentovat historický vývoj těžby vápence v Če- ském krasu.

Návštěvníci Rotujících setrvačníků mohli vidět různé stabilní motory v tzv. „stabilním“ lesíku. Nabýskané Avie, Jun- kersy a další, dnes mnohdy už zaniklé značky. U nich byl také největší nával. Mohli si prohlédnout parní válce i malé modely parních strojů, model železnice s parními lokomotivami, průmyslový skanzen s funkční strojnou z třicátých let minulého století, navštívit burzu dí- lů, strojů, prospektů z doby do roku 1939 a také se bavit při živé hudbě v podobě skupiny s příznačným názvem Brzdaři.

Během výročního setkání se mohli podívat i na místa, kam běžné prohlíd- ky nevedou. A protože soda se dříve po- užívala na praní, mohli se hosté po- bavit i na stylové módní přehlídce, na které mohli vidět spodní prádlo z dob amerického divokého západu. Nezají- malo to pochopitelně jen ženy...

Samotný skanzen tvoří několik objektů - bývalých provozních a tech- nologických budov a rekonstruovaná úzkorozchodná lomová dráha. Budovy se zbytky technologických zařízení se nalézají ve zrušeném vápencovém lomu Paraple.

Lom zde vznikl poté, co „Rakouský spolek pro chemickou a hutní výrobu“, na počátku minulého století vytěžil ložisko vápence v Křížanech. Jeho závod v Neštěmicích vyráběl ze solanky a z vápence uhličitán sodný (sodu) pod- le tzv. Solvayova procesu. Proto začali

firemní odborníci hledat nový zdroj kvalitního vápence. Ten našli na kata- stru obce Svatý Jan pod Skalou v okrese Beroun v oblasti zvané „Na Stydlých vodách“ nebo též „U odpočívadla“. Po vzniku Československa změnil Rakouský spolek pro chemickou a hutní výrobu název na Neštěmické Solvayovy továrny, skládající se ze dvou společníků: Sol- vay & spol. Brusel a Spolek pro chemickou a hutní výrobu Ústí

K 6. ročníku setkání majitelů a přátel stabilních motorů byla letos vydána společností Barbora i výroční turistická známka.

Cestovní kancelář LOTOS

CK LOTOS SEZÓNA 2009 - KATALOG ZDARMA

ŘECKO

Neváhejte a jed'te za sluncem

VELKÉ SLEVY

pro seniory a děti

TEL.: 466 985 652 www.cklotos.cz

Poslední volná místa

nad Labem. Společnost se soustředila na výrobu sody, hydroxidu sodného žiravého a uhličitanu sodného. Severní část lokality byla brzy vydobyta a firma přesunula těžbu na jižní svahy hřebene, kde otevřela mohutný třítážový stěnový lom, jehož patra byla vzájemně propojena šikmým elektrickým výtahem.

Návštěvník skanzenu může po celý rok volně procházet po vyznačených stezkách a podle názorných informačních tabulí získat představu o způsobu těžby, dopravy a zpracování vápence.

Nedílnou součástí je i trvalá expozice Historie těžby a dopravy vápence v Českém krasu, umístěná v budově bývalých kanceláří a skladů. Představuje se tu sbírka, vztahující se k těžbě jak lomové, tak i důlní. Kromě drobných exponátů jako lampy nebo sbíječky jsou v krytých prostorách umístěny i ukázky vozíků a příslušenství lanové dráhy a část vozů lomové úzkokolejné železnice. Pravděpodobně největší zajímavostí skanzenu je rekonstruovaná polní lomová dráha s rozchodem 600 mm, představující názornou ukázkou dopravy suroviny ve výklopných vozících tažených diesellovou lokomotivou. Během otevírací doby průvodci ze Společnosti Barbora poskytují výklad a veš-

keré informace o skanzenu a jeho okolí. Odvádějí záslužnou práci.

Skanzen budují sami, ve svém volném čase, o sobotách a nedělích. Snaží se zachránit to, co je pro někoho jen hromada šrotu. Vnímavější člověk však může spatřit odkaz dlouhé řady zkušených řemeslníků i nadšených inženýrů, jejichž práce a um přivedly člověka až na Měsíc. Ve skanzenu ovšem určitě nebudete nějaké trofeje, týkající se výzkumu vesmíru, ale zcela bezpečně si budete moci sáhnout na jeden z prvních důlních vozíků, který po kolejích v temných štolách Českého krasu ujel s nákladem vápence vzdálenost jistě větší, než ze Země na Měsíc.

Během hlavní sezóny (červenec – srpen) je skanzen otevřen denně kromě pondělí od 11-17 (začátky prohlídek jsou v 11,00-12,30-14,00 -15,30-17,00). Senioři mají slevu na vstupném. Protože se skanzen nalézá v lese v Národní přírodní rezervaci, musíte přijít pěšky, na kole nebo na koni z některé ze sousedních obcí – Bubovic, Loděnic, Sv. Jana pod Skalou. Pouze výjimečně je dovoleno parkování automobilů na louce vzdálené asi 1 km.

Komu akce 13. června unikla, může jen litovat. Ale může si zapsat, že

do skanzenu v Solvayových lomech se může v sobotu 31. října přijet podívat na slavnostní zakončení sezóny. Jako v minulých letech se zde totiž opět sejdou stabilní motory, staré automobily, karbidové lampy, modely motorů a mnoho dalších historických předmětů, které umožní vrátit se do starých časů. Pořadatelé uvítají, když návštěvníci dorazí ve stylovém dobovém oblečení. V případě příznivého počasí budou vystaveny všechny pojízdné lokomotivy pod širým nebem. Už tento víkend se ovšem můžete podívat na tradiční Svatojánská pouť v nedalekém Svatém Janu pod Skalou, která se letos koná 27. 6. - 28. 6. Novinkou v přírodním amfiteátru nad obcí bude vystoupení Povltavských trubačů.

(text a foto fav)

DOBA
seniorů

OBJEDNÁVKOVÝ KUPON

Roční předplatné **108 Kč** / Cena za kus jen **9 Kč**

Objednávající ☐

Předplatné formou dárku ☐

Složenkou odeslat na adresu odesílatele objednávky

jméno: _____

příjmení: _____

ulice: _____

číslo popisné: _____

město: _____

PSČ: _____

telefon: _____

e-mail: _____

DOBU SENIORŮ objednávám od čísla (včetně) _____

ZPŮSOB PLATBY

☐ složenkou

☐ SIPO: spojovací č. _____

☐ fakturou IČO/DIČ _____

☐ bank. přev. č. účtu: _____

PODPIS: _____

Objednávkový kupon vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu A.L.L. production s.r.o., Box. 32, 111 21 Praha 1. Pokud budete posílat v obálce, připište pod adresu příjemce heslo „Předplatné Doby seniorů“. Obratem dostanete složenkou, kterou předplatné uhradíte. Můžete využít i bankovního převodu – peníze v takovém případě odešlete na konto, které je uvedeno na složence a jako Váš variabilní symbol (VS) uveďte ten, který rovněž najdete na složence. Pokud objednáte předplatné úplně poprvé a neznáte číslo konta ani VS a chcete platit bezhotovostním převodem, zavolejte do zákaznického centra A.L.L. production s.r.o., kde Vám potřebné údaje rádi sdělí. Dotázat se můžete i prostřednictvím e-mailu: dobaseniuru@predplatne.cz. Nezapomeňte, že předplatným DS můžete udělat radost i svým blízkým a přátelům!

TOTO MÍSTO je určeno pro dopisy našich čtenářů. Věcné diskuse nejsou stanoveny žádné mantinely. Psát nám můžete skutečně o všem. O tom, co vás pálí, co vás naopak potěšilo či co by měli vědět a co by mohlo být prospěšné i pro jiné čtenáře. Redakce DS si pouze vyhrazuje právo, příspěvky z prostorových důvodů krátiť. Nezařadíme pouze dopisy s urážlivým a vulgárním obsahem, všechny ostatní jsou vítány. Pište nám na adresu Doba seniorů, Nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3.

„Četl jsi o škodlivosti alkoholu?“

„Ano.“

„A přestal jsi pít?“

„Ne, čist.“

Mladý muž dostal práci v Africe a protože to bylo na dva roky, vzal i svoji manželku. Po roce poslal matce tuto SMS: „Drahá maminko, sděluji Ti radostnou zprávu! Včera se nám narodil chlapeček, zdravý, pěkný, jen to zdejší podnebí působilo na manželku tak, že je černý.“

Matka odepsala: „Milý synu, když jsi se narodil Ty, tak jsem Tě nemohla kojit a krmila jsem Tě kravským mlékem. Ale že z Tebe bude jednou takový vůl, to jsem nevěděla!“

Miliardář přijede do hotelu a říká recepčnímu, že zítra mu přivezou lyže. „Ale pane, tady jsme na Floridě, tady žádný sníh není.“ — „Vím, sníh přivezou pozítří“

Po lese jde ožralej medvěd a zmerčí ho zajíc. Využije toho a dá mu pořádnou nakládačku....

Druhej den jde rozrušený medvěd stěžovat si ke králi zvířat. Lev svolá všechna zvířata a ptá se: „Zapamatoval

Dnes do našeho anekdotária přispěli Eva Spalová a Zdeněk Písek z Prahy, Karel Mrkos z Mostu a Karla Kůrková z Tovačova. Znáte také nějakou veselou či pepřnou anekdotu nebo máte nějaké legrační foto? Pošlete nám je do redakce, ať se pobaví i další čtenáři.

sis něco z toho včerejška? „Medvěd říká: „Moc toho není, ale jsem si jistý, že ten bijec měl něco dlouhého na hlavě“

Zajíc v zástupu zvířat se nakloní ke slimákovi a procedí mezi zuby: „Máš nahnáno, hajzle, co ..“

„Váš manžel stále hovoří ze spaní?“

- „Už ne, ten

lump se už jenom usmívá!“

„Človče, já mám pocit, že moje tchýně je potomek samotného Draculy!“

„Jak jsi na to přišel?“

„Od dne, kdy jsem si vzal její dceru, tak mi stále pije krev!“

Proč ženy žijí déle než muži?

Do nebe je nevezmou, do pekla se jim nechce a tak se tady drží zuby nehty!

z***

Osvědčená mazací technika v našem závodě: Když něco vážne, maže se pro důchodce.

Ve kterém měsíci ženy nejméně podvádějí své muže? V únoru, je nejkratší.

Psychiatr se ptá pacienta, zda se mu po léčích, které mu napsal, už lepší paměť. „Jistě, jistě, pane průvodčí. A proč se ptáte?“

PRÉMIE OD KOSMONAUTA

Vědění a výzkumu fandí i jako europoslanec v „tahu“ na eurofondy. Jeho vzletné krédo „Vzhůru ke hvězdám!“ je ovšem mnohovýznamové, ale Mezinárodní dětská soutěž v Lidicích s letošním tématem Vesmír dokládá, že onen „vzlet“ k nebeskému blankytu v 21 791 zaslaných exponátech dětí z 53 zemí (loni „jen“ 6788) zdaleka nepřevládá. Soutěž obeslalo např. 399 škol z ČR (loni 137) a 71 škol ze SR (loni 22)... Tvorba dětí v Lidické galerii (výstava potrvá do 1. listopadu) ukazuje, že Vesmír je už zabydlen všelijakými dopravními prostředky a nejrozmanitějšími partami Mimoszemšťanů, již zpravidla nechybějí oči – znak možné komunikace. Vladimír Remek byl letos mezi osobnostmi, předávajícími vyznamenání dětem ocenění, včetně sytě modrých růží v barvě indiga. Modrý je i katalog letošního již 37. ročníku Mezinárodní dětské výtvarné soutěže v Lidicích. Čest a sláva udržovatelům piety mezinárodního symbolu nevinných obětí 2. světové války. Určitě je mezi nimi i mnoho čtenářů Doby seniorů!

Jana VACKOVÁ, Praha

Nevěřím svým očím! Volit Remka? Vždyť je to komouš! Sice „bezpartijní“, ale na 2. volitelném místě kandidátky KSČM. Časopis jste vylepšili, ale toto gesto? Konec! Byli jsme pravidelnými odběrateli, ale od teď... Už nikdy!

Věra KOCMANOVÁ, Praha

Pozn.: Mrzí nás, že čtenářka v rozhovoru s prvním československým kosmonautem objevila i to, co v něm nebylo – a to výzvu, o které píše. Pro nás to byl především rozhovor se zajímavou osobností a to i na téma, jak je slyšet hlas seniorů v Bruselu. Na toto a podobná témata, dotýkající se života seniorů, budeme hovořit i v budoucnu se všemi, kdo k tomu mohou uvést něco kompetentního. Jediné, co v DS nikdy nenajdete, bude podpora či ustupování extremismu, rasismu a diskriminaci. A také ustupování netolerantnosti a to v jakékoli podobě.

RADY ZAHRÁDKÁŘŮM

Chtěl bych se vyjádřit k rubrice, věnované zahrádkářům a přírodě. Tato tematika určitě do časopisu pro seniory patří. Kvalita by ale mohla být lepší. Samozřejmě, že DS není odborný zahradnický časopis, ale na

druhé senioři už jsou zkušenější a chtěli by nějaké rady navíc. Je třeba se víc zaměřit na to, co je nového a co by nás poučilo. Například jaké jsou nové druhy zeleniny nebo i ovoce, kde letos budou nabízet zahrádkářům moštování ovoce, rady pro sušení, nebo jak drahé postřiky proti škůdcům nahradit přírodními přípravky. A nevěděla by výměna zkušeností. Určitě senioři-zahrádkáři mají řadu dobrých nápadů!

Václav ZELENKA

Pozn. : Autor sice podobně jako paní Kocmanová neuvedl svoji celou adresu, tentokrát však s anonymním názorem plně souhlasíme. Zejména pak s nápadem výměny zahrádkářských zkušeností mezi čtenáři DS. Vše má však své kdyby: aby se tak stalo, je potřeba, aby čtenáři svoje zkušenosti a zahrádkářské tipy do redakce začali posílat. Tímto je k tomu vyzýváme.

ŠOTEK OPĚT ŘADIL

Udělal jste mi velkou radost, že jste otiskli moji báseň v humorném duchu „Stáří.“ Bohužel, se svým humorem tentokrát přispěl i tiskařský šotek.

*Nechal zmizet jméno Mrázek,
že vynechal „C“ a háček,
doplnit písmeno „Zet“
a Mrázek byl z něho hned.*

Miroslav MRÁČEK
– Mochovský, Mochov

Pozn.: Za chybu se omlouváme, šotkovi to vytmavíme! Jsme rádi, že to berete s humorem!

ŘÁDĚNÍ V DS

Rozhovor s paní Lorencovou, zvláště pak závěr, je pro mě něco jako dárek – vzpomínka na mé rodiče a prarodiče. Prostě návrat do ráje – díky. Ráda bych poděkovala i panu Ebrovci za to, že „oprášil“ Seifertovy básně. Udělal mi tím nesmírnou radost a doufám, že i dalším seniorům. Zvláště chci redakci ale poděkovat za to, že umožnila čtenářům - seniorům, aby se sami v časopise takzvaně „vyřádili.“ Dát takový prostor čtenářům, to je opravdu neobvyklé a chvályhodné. Moc mně pobavila básnička s názvem Stáří.

Libuše PROCHÁZKOVÁ, Praha

Pozn.: Jak jsme už napsali, rubriku s literární tvorbou čtenářů, hodláme v DS zveřejňovat i v budoucnu.

KAM S BRÝLEMI?

Já a asi jako i hodně dalších seniorů mám za svůj život pěknou zásobu brýlí, které již nemůžu užívat a rovněž tak i po mém zemřelém manželovi. Dioptrie se léty mění a tím i brýle.

Obracím se proto na vás s žádostí, zda existuje místo či organizace, kam by se mohly nepoužitelné brýle zasílat. Je mi líto vyhodit je do kontejneru,

když by možná někde mohly být ještě k užítu. Vždyť zvláště dnes jsou brýle pěkně drahé (hlavně obroučky). Možná zná řešení i některý čtenář DS. (V optice staré brýle neberou.)

Jana SPALOVÁ, Praha

Pozn.: V redakci jsme zatím zjistili, že použité brýle někdy vykupují některé bazary (např. v Chelčického ulici v Praze 3). Čtenáři DS, možná znají i další možnosti. Rádi je zveřejníme.

ZÁBAVA I POUČENÍ

Naše MěO Svazu důchodců v Prachaticích má desetičlenný výbor (předsedou je Mgr. Jiří Dolejš), který již 14. rokem připravuje každou středu poučné, zábavné a názorné programy pro našich 420 členů. Již třetí rok máme také klub důchodců, ve kterém senioři mají možnost trávit různými způsoby svůj volný čas. Mohou si zde přečíst noviny, zkusit jógu prstů, vypít v besedě s přáteli kávu, čaj nebo mohou ostatním předvést co umí a co je zajímavé. Zazpívají si při harmonice, pobaví přítomné vyprávěním vtipů nebo se zúčastní besedy na nějaké zajímavé téma. K nim patřila i beseda, kterou připravila seniorka Mgr. Věra Schulzová na téma celonárodní ankety „Kniha mého srdce.“

Marie LUDAČKOVÁ, členka
výboru MěO SD ČR Prachatice

DROBNÁ INZERCE V DS

Nová pravidla drobné inzerce v DS znějí: zveřejnění všech nekomerčních inzerátů našich čtenářů je zcela zdarma, poplatek za poštovné 30 Kč se vybírá pouze u inzerátů se značkou, kde si inzerující přeje doručení došlých odpovědí poštou.

SEZNÁMENÍ

Muž hledá ženu okolo 55 let na občasnou schůzku. Z okolí Čáslavi, Kutné Hory a Havlíčkova Brodu. Tel.: 728 554 669.

VŠ, 175/63 let, chatař, pěší a cykloturista se zájmem o kulturu, hledá hezkou, štíhlou ženu podobných zájmů. **Zn. Praha a okolí.**

Ráda budu oporou pánovi, který má srdce na dlani – je nekuřák a domácí kutil do 65 let. Já jsem vdova z Ústí nad Labem, 59 let, 160 cm silnější postavy. Pozdější přistěhování je možné. Tel.: +420 602 854 318

CESTOVÁNÍ

Našel by se mezi pány tremp, který ještě jezdí na vandry a vzal mě s sebou? Email: verka4@centrum.cz nebo telefon 774 604 848

SKUTEČNÁ ÚLEVA

pro klouby, svaly a páteř

ARTHROREVITAL JE UNIKÁTNÍ KLOUBNÍ VÝŽIVA

PRO ÚČINNOU REGENERACI POHYBOVÉHO APARÁTU.

OBSAHUJE 4-KOMBINACI FARMAKOLOGICKY OVĚŘENÝCH SUBSTANCÍ

A VELKÉ MNOŽSTVÍ ÚČINNÝCH BIO-AKTIVNÍCH LÁTEK Z 11 DRUHŮ BYLIN.

Tento doplněk stravy se vyznačuje vysokým podílem klinicky ověřené látky Glukosamin sulfát (1600mg v DD) a unikátním bylinným komplexem, který rozšiřuje silný účinek obnovy kloubní chrupavky o regeneraci vazů, šlach a svalových úponů a snižuje riziko zánětlivých procesů.

DÁVKOVÁNÍ POUZE 2 TOBOLKY DENNĚ !

**KOŇSKÁ MAST JE UNIKÁTNÍ BYLINNÝ BALZÁM
S OBSAHEM EXTRAKTŮ 25 BYLIN
A LÉČIVÝCH ROSTLIN, KTERÉ:**

- účinně tlumí bolesti kloubů, namožených svalů a páteře
- zlepšují hybnost kloubů, páteře, vazů, šlach a svalstva
- podporují rekonvalescenci (zlomeniny, vykloubení)
- výrazně snižují pocit unavených a „těžkých nohou“
- zvyšují elasticitu a pružnost cévních stěn (křečové žíly)

...důvěra získána poctivým
přístupem k zákazníkům....

